

- ⊕ **Cultura popular:** Fia-faia a Bagà
- ⊕ **Artesania:** Christmas Design Festival a València
- ⊕ **Infants:** Deu propostes per a fer amb nens aquest Nadal

PENDENTS D'ORIOL JUNQUERAS

EDITORIAL VICENT PARTAL

*L'escó de Junqueras és la prova de foc
de la democràcia europea*

L'ÚLTIMA PERE MARTÍÀ

*Sánchez ja no portarà
Puigdemont a Espanya*

ENTREVISTA AMERICA SANCHEZ DISSENYADOR GRÀFIC

‘S’ha acabat el bròquil’

Escòcia activa el procés d'independència amb l'oposició frontal del Regne Unit

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

L'ESCÓ DE JUNQUERAS ÉS LA PROVA DE FOC DE LA DEMOCRÀCIA EUROPEA

El president Puigdemont i el conseller Comín van recollir ahir les acreditacions com a membres del Parlament Europeu, unes acreditacions que s'havien d'haver lliurat al juny, tal com va quedar clar també ahir.

Potser preveient el cúmul d'interpretacions estranyes que els mitjans espanyols van posar en dansa ahir, el Parlament Europeu va accelerar les gestions perquè pogueren entrar a la cambra. I quan no havien passat ni vint-i-quatre hores de la decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea sobre el cas d'Oriol Junqueras, Carles Puigdemont i Toni Comín ja es passejaven per dins l'imponent edifici de Brussel·les, que és una de les dues seus d'aquest parlament.

Tots dos seran a Estrasburg, a l'altra seu del parlament, el 13 de gener, en la pròxima sessió plenària. I seuran als seus escons, al costat de Diana Riba i tot esperant Clara Ponsatí, que s'hi incorporarà passat el Brexit. Però per completar la representació votada democràticament pels ciutadans europeus de Catalunya, encara caldrà recuperar l'escó corresponent al vice-president Oriol Junqueras. I, per tant, treure'l de la presó.

Tant de bo m'equivoque molt i Junqueras siga el 13 de gener a Estrasburg, però costa d'imaginar-s'ho, tenint en compte les reaccions que es van veure ahir per les Espanyes. El cúmul de barbaritats que es van arribar a dir i la manera com es retorçaven els arguments i es forçaven les interpretacions d'un dictamen que té ben poc d'interpretable feien feredat. Literalment. Espanya encara no s'ha despertat del seu somni malgrat la contundència de les

institucions europees, i això no és cap bon indici, encara que no ens sorprenga.

No és cap bon indici per al compliment de la sentència ni per a la merescuda llibertat del president d'Esquerra Republicana de Catalunya. Però, en canvi, sí ho és en el sentit que Espanya continuarà enfonsant-se tota sola en el pou on s'ha ficat. I la seua posició, que ha quedat molt tocada amb aquesta sentència del TJUE que ja es coneix com la 'doctrina Junqueras', cada vegada serà més indefensable.

En aquest sentit, tothom ha de tenir clar que l'escó buit d'Oriol Junqueras al Parlament Europeu, mentre ho estiga, serà la prova de foc de la democràcia europea. Ni més ni menys que això. Mentre Espanya desobeisca el dictamen –mentre el puga desobeir, perquè fer-ho tindrà conseqüències greus–, l'absència de Junqueras serà el recordatori punyent a tots els ciutadans de la Unió que dins el seu territori hi ha greus violacions dels drets polítics que no poden passar desapercebudes ni poden ser consentides. No per Junqueras, els votants d'Esquerra ni el conjunt dels catalans, sinó per tot Europa i el seu projecte. En definitiva, pel bé del somni democràtic que van saber posar dempeus homes i dones que, precisament, volien fugir per sempre més de l'autoritarisme, després d'una gran guerra que havia devastat completament el nostre continent. ■

VALLCORBA

MERCÈ IBARZ

Barcelona, 15 de desembre de 2019.

MERCÈ IBARZ

Imatges i memòria d'un editor sens dubte singular i d'una editorial que fa quaranta anys

Surto al carrer pensant quina foto hi pot anar bé per a escriure de Jaume Vallcorba, l'editor. Aquests dies se n'ha tornat a parlar, les seves editorials fan anys: Quaderns Crema, que va ser la meua, en fa quaranta; Acantilado, vint. Els titulars m'han renovellat la memòria de Vallcorba, un editor de qui es parla sempre, i ben fet que es fa, de manera superlativa. Les imatges del Vallcorba que vaig conèixer s'han posat en marxa igual que sempre, amb un somriure. Provinc d'una família de temperaments forts i entre ells m'hi trobo com a casa, vull dir que no em costa ni entendre'ls ni tractar-los, no vull dir pas que no m'ataquin dels nervis sinó que puc entomar-los més que els caràcters que no veus venir. Al Vallcorba sempre el veies venir. Tret de quan era generós, per sorpresa; llavors la delicadesa i una certa noblesa de casta es manifestaven amb discreció.

I ho era, de generós, un tret que no es diu prou, almenys en públic. Més aviat passava per un garrepa amb els seus autors. Amb mi va ser generós. Els dos primers llibres que em va publicar, *La terra retirada*, una crònica, i *La palmera de*

Que en vaig dedicar, d'estones, a sentir-lo exclamar-se amb notabilíssim sentit dramàtic. Sabia com calmar-lo: 'Mira, Jaume: ¿de qui és el titular de La Vanguardia? Teu i del Monzó, no pas del Torrent'

En aquells anys acabaves un original, li portaves i en dos o tres mesos sabies si el volia i si era així es publicava en sis mesos com a molt

blat, novel·la que dóna la volta i alhora repeteix personatges i paisatges que havien impulsat el primer llibre, em van donar ocasió d'entendre'l una mica, ja que si bé era prou conegut en el món del periodisme —que li encantava, com provaria amb la publicació de títols de grans periodistes del passat com Irene Polo i d'altres— no l'havia tractat gaire perquè no he fet mai de redactora literària, d'això se n'ocupaven els meus companys de redacció a la secció de cultura de l'Avui, primer la Rosa Piñol i després l'Agustí Pons i en Lluís Bonada. Quan m'havia de publicar la *Palmera*, en Jaume estava immers en una crisi professional, la sortida de Ferran Torrent de Quaderns Crema.

Que en vaig dedicar, d'estones, a sentir-lo exclamar-se amb notabilíssim sentit dramàtic. Sabia com calmar-lo: 'Mira, Jaume: ¿de qui és el titular de La Vanguardia? Teu i del Monzó, no pas del Torrent'. I així anaven passant les estones, sense saber què li pareixia l'original que feia setmanes que li havia enviat i que ja li havia advertit que era, és, una versió ficcionada de la *Terra retirada*. Quan finalment ho va descobrir, es va quedar parat i va tenir alguns dubtes però va tirar endavant enmig d'aquell terrabastall torrentià que vaig entomar amb una paciència que no tinc, amb catarsis telefòniques amb amics i col·legues, que, vist ara, vaig suportar prou bé perquè tenia un bon motiu: estava contenta de publicar a Quaderns Crema.

En aquells anys acabaves un original, li portaves i en dos o tres mesos sabies si el volia i si era així es publicava en sis mesos com a molt. Temps remots. Vaig trigar a tornar-li a portar un altre text, m'havia embrancat en la tesi de doctorat, que ell mateix m'encoratjava a fer, tal i com anaven les coses i si volia de debò escriure, cosa que des del primer dia li vaig dir que així era. La *terra retirada* li agradava molt, ell també venia del món rural i també havia estat criat entre matriarques, adorava la mare. El lèxic saidinenc l'encaterinava. 'Assemellar! Com l'italià! Però: escriuràs més? Estàs escrivint? / Sí, estic escrivint, ara una novel·la sobre el mateix / Molt bé. Ara: tens ambició? / Sí.' Preguntes serioses davant les quals sabia que no s'hi valia a badar. M'havia advertit que no em pressionaria, que no esperés que m'anés al darrere. Bo.

Quan li vaig portar els contes d'*A la ciutat en obres* no passava un bon moment professional, establir-me com a periodista independent i alhora mirar de trobar una plaça a la universitat no era fàcil. Ell ho sabia, també era professor universitari. Llavors ja existia el correu electrònic, que de seguida vaig veure que era el mitjà ideal de comunicació amb Vallcorba. Ara ja ho fan els editors més joves, que tenen un lloc especial en el meu cor per això, però hi va haver uns anys que només Vallcorba (i Herralde) responia els correus. Li vaig escriure dient que les coses m'anaven una mica tortes i que seria una prova de confiança si m'avançava el total de l'edició, que

Sóc al passeig de Gràcia, és diumenge i fa bon temps. Arribo a una cantonada i hi veig un aparador nadalenc de bon gust. D'un roig encès. Com el roig ferrari que tant agradava a Jaume Vallcorba. Ja tinc la foto per acompanyar aquestes línies. Contenta

Llarga vida a Quaderns Crema i a Sandra Ollo, l'actual propietària, que tan feliç va fer a Vallcorba en la vida professional i en la íntima

m'aniria molt bé. Em va respondre al cap d'un dia o dos que això no era possible per tal i qual. Bé, què hi farem, ho havia intentat. Dues setmanes després em va arribar el taló: per una xifra gran, la més grossa que encara ara no he cobrat mai per cap llibre de creació.

Hi volia correspondre tan bé que només li vaig respondre: 'Gràcies, Jaume', que vaig repetir quan ens vam tornar a veure. Va fer un gest suau i decidit amb la mà dreta, no calia parlar-ne més i no em vam parlar més.

Després encara vaig publicar amb ell *Febre de carrer*, un altre volum de contes. Per què el vaig deixar? Estava cansada de veure'l cansat, de veure'l allunyar-se de Quaderns Crema fins a gairebé deixar caure l'editorial, de contemplar com podia afectar-lo no ja el clima institucional respecte de la llengua, l'ensenyament i l'edició, que això ho podia compartir, sinó una cosa tan ximpleta, ben mirat, que la Generalitat no l'hagués reconegut mai, què diria, amb una simple Creu de Sant Jordi (que, deia la gran Anna Murià, la donen a cabassos).

'Boris Johnson Wins, and Britain Chooses the Devil It Knows' és un titular del New Yorker, una de les seves revistes preferides, que aquests dies també m'han fet pensar en ell, crec que li hauria agradat. En fi. Llarga vida a Quaderns Crema i a Sandra Ollo, l'actual propietària, que tan feliç va fer a Vallcorba en la vida professional i en la íntima. Sóc al passeig de Gràcia, és diumenge i fa bon temps. Arribo a una cantonada i hi veig un aparador nadalenc de bon gust. D'un roig encès. Com el roig ferrari que tant agradava a Jaume Vallcorba. Ja tinc la foto per acompanyar aquestes línies. Contenta. 📷

CONSELLS PER A APRENDRE A FER EL SO DE LA LL

Aprendre a pronunciar bé la *ela* palatal és fàcil · Us expliquem mètodes simples perquè ho pugueu aprendre i ensenyar

JORDI BADIA I PUJOL
ROSER MARESMÀ

De segur que tots heu sentit parlar alguna vegada del ieisme, el fet de pronunciar el so de la 'll' amb una 'i'. Dit amb propietat, consisteix a pronunciar el so lateral palatal sonor que gràficament representem amb el dígraf 'll' com a aproximant palatal, que és el so que correspon a una 'i' quan actua com a consonant. Avui aprendrem maneres fàcils d'evitar el ieisme.

No ho hem de confondre amb la iodització, que és un fenomen històric localitzat als parlars baleàrics i en algunes comarques del català central. La iodització no es considera pas un defecte, perquè en aquest cas la 'i' consonàntica prové de l'evolució natural d'alguns grups llatins: LE (*palea* > *palla*, pronunciat *paia*), LI (*cilia* > *celles*, pronunciat *ceies*), K'L (*oculu* > *ull*, pronunciat *ui*), G'L (*regula* > *rellà*, pronunciat *reia*). Aquesta 'i', que es presenta sobretot entremig de mot o al final, avui recula, per imitació de la pronúncia estàndard difosa pels mitjans de comunicació. Però en aquest article tractarem del ieisme i no pas de la iodització.

Tot sovint hem parlat de la interferència del castellà en el català. Hem vist exemples d'interferència lèxica i sintàctica.

Ens faltava veure un cas d'interferència fonètica, potser la més greu. Si perdem un so —perquè la llengua dominant no el té—, haurem perdut una gran batalla, en aquesta lluita per la supervivència que podem observar cada dia. No ho hauríem de permetre.

La pronunciació correcta de la *ela* palatal, lamentablement, no se sol ensenyar a l'escola. I, sobretot, no s'enseny a casa. Si pares i mestres no entenen que molts infants han de menester ajut per a articular-la, no l'aprendran. Per acabar-ho d'adobar, molts pares i docents són ieistes, cosa que fa que el defecte es perpetui.

Què fem quan pronunciem bé la *ela* palatal?

A l'hora d'articular aquest so, la part central de la llengua s'enganxa al paladar i la punta toca a les dents. Mentre el pronunciem l'aire surt pels costats de la llengua i les cordes vocals vibren, cosa que podem notar si ens toquem el coll.

En aquest vídeo veureu molt gràficament el moviment de la llengua i el pas de l'aire (clicant damunt la icona de 'Configuració' podeu alentir-lo).

Abans de començar

Us suggerim que abans de provar-ho, mireu aquest altre vídeo extret de les

Guies de pronunciació del català (del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona).

I encara us proposem que mireu i escolteu **els vídeos de dotze mots** que tenen la palatal en punts diferents.

Ara som-hi

Aprendre a fer la *ela* palatal no és gens difícil. Simplement heu d'empènyer la llengua fins que toqui les dents. Primerament, heu de fer el so, és a dir, comprovar que sou capaços d'articular-lo. Podeu provar aquests tres sistemes:

Pronunciar el so com ho faríeu habitualment, però posant la punta de la llengua darrere les dents de dalt.

Posar-la darrere les de baix mentre les de dalt fan contacte amb la part superior de la llengua.

Pronunciar una 'n', però fent més força a la part on es toquen la llengua i els alvèols, darrere les dents de dalt.

Aneu-ho provant, trieu el sistema que us sigui més fàcil i còmode i practiqueu-lo unes quantes vegades.

Les fases següents

Ara que ja us surt el so, ve la part de con-

Llull, un cognom amb dues eles palatals. WIKIMEDIA COMMONS

De segur que tots heu sentit parlar alguna vegada del ieisme, el fet de pronunciar el so de la 'll' amb una 'i'

solidació. Primer de tot, l'heu d'articular dins paraules aïllades. Us recomanem d'engegar amb mots que tenen la ela palatal al començament: simplement, feu el so que ja heu après i afegiu-hi la resta del mot. Podeu provar-ho, per exemple, amb lladre, llebre, lloc. Després, en posició final; per exemple: ball, ocell, tall. I finalment, dins el mot: malla, palla, vella.

Ara podeu contrastar les vostres pronunciations amb la pronunciació correcta, que trobareu **en aquesta pàgina de les Guies de pronunciació**, clicant damunt els mots assenyalats (observeu que hi ha l'opció 'Ralenteix' per a veure i sentir la pronunciació del mot més a poc a poc).

I el pas final és pronunciar el mot dins una frase. Vegeu-ne exemples en **aquesta altra pàgina** (*La noia va dir agulla a l'orella*, és el primer).

Haureu de practicar molt i, a la primera, us hi haureu de concentrar de debò. Segurament fa anys que articuleu el so malament, però corregir aquesta pronúncia dependrà de la vostra voluntat. Si hi persistiu cada vegada us costarà més poc i al final el pronunciareu bé sense adonar-vos-en.

Dos sistemes alternatius

El divulgador de la llengua Eugeni S. Reig proposa, **en aquest article**, de pronunciar una 'l' i, alhora, acostar la part central de la llengua al paladar fins a tocar-lo. 'El so de la "ll" eixirà tot sol', diu. Si no us fan el pes els sistemes anteriors, podeu provar aquest.

I el filòleg Josep Saborit, en un vídeo molt didàctic, proposa de començar pronunciant la ela lateral com si fos 'li' (per exemple, *poliastre*) i, tot seguit, fer baixar la punta de la llengua cap a les dents.

SÁNCHEZ JA NO PORTARÀ PUIGDEMONT A ESPANYA

PERE MARTÍ

Toni Comín i Carles Puigdemont, amb les acreditacions com a europarlamentaris. vw

El president continuarà residint a Brussel·les perquè no confia que l'estat espanyol li respecti la immunitat * PP i Ciutadans proven de reobrir la guerra de la llengua al Baix Segura *** El govern balear donarà ajuts per al lloguer sense el requisit de la renda mínima**

TEMA DEL DIA

Segrest. El passat 5 de novembre, el president en funcions del govern espanyol, Pedro Sánchez, es va comprometre en un debat electoral a portar el president Carles Puigdemont per posar-lo a disposició de la justícia. Preguntat com ho faria, el candidat va respondre que la fiscalia espanyola depenia del govern, i per tant, 'ja ho tens'. Quaranta-cinc dies després, Puigdemont ha comparegut somrient a la porta del Parlament Europeu, acompanyat del conseller Toni Comín, exhibint la credencial d'eurodiputat. Una fotografia on faltava el vice-president Oriol Junqueras, que continua empresonat malgrat la sentència del Tribunal de Luxemburg que li reconeix la immunitat com a eurodiputat. La decisió

és en mans del Tribunal Suprem, que no pensa posicionar-se oficialment fins passat Reis, però ja ha filtrat als mitjans habituals que la sentència de Luxemburg no canviava res.

La promesa electoral de Sánchez ja no es complirà, perquè Puigdemont gaudeix d'immunitat, però demostra fins a quin punt de deliri va arribar el PSOE durant la campanya electoral per guanyar vots espanyolistes. Una campanya que ara se li gira en contra, perquè necessita els vots d'ERC per a la investidura. El gir de Sánchez no és creïble i, amb la sentència de Luxemburg a la mà, ERC ha suspès les converses amb el PSOE. La investidura de Sánchez s'ajorna novament, i es complica políticament, perquè a la des-

El president continuarà residint a Brussel·les perquè no confia que l'estat espanyol li respecti la immunitat com a eurodiputat

Si la investidura de Sánchez s'encavalca amb la precampanya de les eleccions catalanes, ERC prioritzarà les eleccions catalanes i, per tant, l'acord esdevindrà impossible

confiança dels republicans s'hi suma el reforçament de la figura de Puigdemont. La justícia espanyola va decidir d'inhabilitar el president Torra el mateix dia de la sentència de Luxemburg. Una decisió que ha obert el compte enrere per a les eleccions catalanes, que encara no tenen data, però que en funció del calendari judicial es podrien fer l'any vinent. Si la investidura de Sánchez s'encavalca amb la precampanya de les eleccions catalanes, ERC prioritzarà les eleccions catalanes i, per tant, l'acord esdevindrà impossible.

El silenci de Pedro Sánchez, i per extensió del PSC, sobre si acatarà la sentència, demostra que els socialistes estan descol·locats. L'advocacia de l'estat fixarà una primera resposta que caldrà veure si satisfà els republicans, que li dema-

nen l'anul·lació del judici. L'intent de la Moncloa de separar la sentència de Luxemburg de les negociacions, com ha demanat la portaveu del govern espanyol, demostra la desorientació del PSOE. No es pot demanar a un partit que menystingui la llibertat del seu president per investir el responsable que continuï empresonat. Mentrestant, Puigdemont pilotarà Junts per Catalunya des de Brussel·les, on continuarà residint, perquè no confia que Espanya li respecti la immunitat com a eurodiputat. Però Catalunya no s'acaba al Pirineu sinó a l'Albera, i la influència de Puigdemont en la política catalana creixerà els mesos vinents. En aquests moments, hi ha molts polítics espanyols que busquen Perpinyà al mapa.

MÉS QÜESTIONS

PP i Ciutadans proven de reobrir la guerra de la llengua al Baix Segura. La dreta espanyolista torna a fer servir la llengua per atiar la confrontació, en aquest cas a les comarques del sud del País Valencià. El secretari d'Educació, Miquel Soler, ha negat que el decret del plurilingüisme, que ja s'aplica a l'etapa de primària i que a partir del setembre entrarà en vigor a secundària i batxillerat, discrimini l'alumnat de les comarques del sud. Retreu que els batlles del PP i Ciutadans dels catorze municipis que han consensuat mobilitzacions per a protestar contra la normativa han reprès la guerra de la llengua i han creat un problema on no n'hi ha, i els ha demanat que deixin de banda l'enfrontament lingüístic. El regidor d'Educació d'Oriola, Ramón López, argumenta que el decret no garanteix la igualtat perquè hi ha alumnes que no poden aprendre en la seva llengua materna i que això incompleix la igualtat en l'accés a l'educació. Soler ha recordat que el decret estableix que el 25% de la formació que reben els alumnes de secundària i batxillerat sigui en castellà, un altre 25% en català i entre el 15% i 25% en una altra llengua estrangera. En opinió del responsable d'Educació, amb aquesta distribució es garanteix que els alumnes sàpiguen bé

les dues llengües oficials. Els alcaldes del PP i de Ciutadans, majoritàriament del Baix Segura, impulsaran una iniciativa legislativa popular per a modificar el decret del plurilingüisme i secundaran una manifestació convocada el 18 de gener a Oriola.

La fiscalia espanyola redueix la sol·licitud de condemnes pel cas del Palau de les Arts. La fiscalia espanyola ha reduït la sol·licitud de les condemnes que reclamava per als quatre processaments en el cas del Palau de les Arts: de 8 a 5 anys en el cas de l'ex-director financer Ernesto Moreno, de 7 a 3 anys en els casos de l'empresari Joaquín Maldonado i l'advocat José Antonio Noguera, i de 7 a 2 anys per a l'ex-cònsol de França a València i empresari Pablo Broseta. El ministeri públic espanyol manté les acusacions de prevaricació i malversació, però en les seves modalitats bàsiques, és a dir, que retira els agreujants per delictes continuat i agreujat, i també retira la de falsedat documental en tots els casos. Ho ha explicat el fiscal responsable de delictes econòmics, Ricardo Olivares, en la penúltima sessió del judici per les suposades irregularitats en la gestió del Palau de les Arts, que es fa a l'Audiència Provincial de València des del 21 de novembre.

El govern balear donarà ajuts per al lloguer sense el requisit de la renda mínima. El consell de govern ha aprovat una despesa d'1,4 milions d'euros per a una convocatòria extraordinària d'ajuts per al lloguer d'habitatges corresponent al 2018, dirigida a les persones que en van quedar excloses pel criteri de renda mínima. La portaveu del govern, Pilar Costa, ha explicat que els ajuts del 2019 ja es van convocar sense aquest requisit, perquè les de l'any anterior n'havien desvirtuat la finalitat, que era facilitar l'accés a l'habitatge en règim de lloguer. Segons que ha explicat, a causa de les dificultats de trobar habitatge a les Illes, l'agost del 2018 es va publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears la resolució per la qual es convocaven els ajuts estatals i

14 milions d'euros de deute ha deixat la caiguda de Thomas Cook a la platja de Palma. WIKIMEDIA COMMONS

TAL DIA COM AVUI
El 20 de desembre de 1973,
l'almirall i president del
govern espanyol nomenat
per Franco, Luis Carrero
Blanco, moria a Madrid
víctima d'un atemptat
reivindicat per ETA

autonòmics de l'any 2018 per al lloguer d'habitatges. L'article 6 de la convocatòria regulava els requisits d'ingressos mínims i màxims dels beneficiaris, que es basaven en el següent criteri: els ingressos mínims es fixaven per la base imposable, import inferior al de la renda real, i es deduïa el mínim per contribuent de 5.550 euros anuals. Això va fer que vora el 15% dels sol·licitants quedessin exclosos d'accedir als ajuts del 2018.

La ITV certificarà els vehicles andorrans que poden entrar a Barcelona. La Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV) serà l'encarregada d'acreditar davant l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció de Trànsit espanyola (DGT) els vehicles amb matrícula andorrana que podran circular per la zona de baixes emissions de la capital catalana. Aquest és l'acord al qual ha arribat l'executiu amb aquests dos organismes. Segons que va explicar ahir el ministre de Presidència, Economia i Empresa, Jordi Gallardo, els conductors no hauran de fer cap mena de gestió per a registrar el vehicle i serà la ITV qui facilitarà la informació a l'ajuntament i a la DGT. Gallardo va dir que l'executiu presentaria formalment el nou sistema d'ací a unes setmanes, i va

explicar que aquest sistema de funcionament s'havia assolit després de diverses reunions amb els actors implicats, entre els quals l'Automòbil Club i l'Associació d'Importadors de Vehicles, i va dir que l'acord satisfecia totes les parts. Tot i que la zona de baixes emissions entrarà en funcionament l'1 de gener, el ministre va donar un missatge de tranquil·litat als conductors andorrans tot recordant que no es començaria a multar fins a l'1 d'abril i que, per tant, hi havia prou temps per a posar en marxa el mecanisme.

LA XIFRA

14 milions d'euros de deute ha deixat la caiguda de Thomas Cook a la platja de Palma. Els hotelers de la zona reclamen més inversió pública i recorden que ja s'han renovat més del 60% dels establiments.

TAL DIA COM AVUI

El 20 de desembre de 1973, l'almirall i president del govern espanyol nomenat per Franco, Luis Carrero Blanco, moria a Madrid víctima d'un atemptat reivindicat per ETA. Carrero Blanco havia de ser el successor de Franco per a mantenir la dictadura.

AMERICA SANCHEZ

‘S’ha acabat el bròquil’

El Palau Robert proposa una exposició del dissenyador gràfic, on mostra la seva trajectòria de cinc dècades

ADIVA KOENIGSBERG

MONTSERRAT SERRA

Les sales del primer pis del Palau Robert de Barcelona acullen fins al 23 de febrer l'exposició *America Sanchez. Clàssic, modern, jazz, tropical*. La mostra aplega treballs d'aquest dissenyador gràfic que ressegueixen tota la seva trajectòria, des dels primers dissenys encara a l'Argentina, al començament de la seva carrera, fins ara. És una exposició atractiva i didàctica, que mostra el treball eclèctic, plàstic, ple d'ironia d'aquest dissenyador que ha marcat la nostra història visual i cultural, una història molt lligada a la ciutat de Barcelona.

D'America Sanchez són els logos de Vieta (un dels primers redisseny que li va donar prestigi i el va destacar a la Barcelona de la segona meitat dels anys seixanta), la papereria de la botiga Vinçon, el logotip dels llapis Enri, la botiga de roba Furest, la cafeteria de la llibreria Laie, el bar KGB, el logotip del museu Picasso de Barcelona, el redisseny del logotip de l'escola Eina (on va fer classes durant trenta anys), el logotip de les galeries Dalmau, el logotip de Barcelona 92, l'àlbum de Lluís Llach *Viatge a Ítaca*, dissenys per a la casa de sabates Camper, dissenys per a la cerveseria Moritz, el redisseny del logotip de VilaWeb... I cartells: de la Mercè 2005, de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, cartells d'exposicions a la Virreina, dels premis Ciutat de Barcelona, del Festival de Jazz de Terrassa... També va col·laborar en revistes com Ajoblanco i el Víbora.

America Sanchez (Buenos Aires, 1939) és el nom de la seva mare, que ell va adoptar el 1980, perquè el seu, Juan Carlos Pérez Sánchez, coincidia amb el d'un altre dissenyador. Va arribar a Barcelona el 1965 i de seguida va començar a fer encàrrecs i el 1967 va entrar de professor a l'escola Eina, on foren famosos els seus mètodes d'aprenentatge, provocadors i sorprenents. Va viure intensament la contracultura de les dècades dels setanta i vuitanta i també va encaixar en la Barcelona dels arquitectes i del disseny, marcada pels Jocs Olímpics de 1992. En

El dissenyador ho ha d'aprendre tot de cop i transmetre-ho amb les peces gràfiques

No és igual treballar per a una fàbrica de paper que per a un comerç de la Via Laietana

l'exposició es mostren dibuixos de l'estil Trochi & Mochi i Tadanori, fotomuntatges, fotografies, logotips i més logotips... Durant més de cinquanta anys, America Sanchez (ho escriu sense accents) no va parar de treballar.

Dues han estat les seves premisses: el dibuix i la construcció d'un arxiu de la seva obra. La majoria del material que es mostra a l'exposició forma part de l'arxiu Lafuente, una col·lecció privada de l'empresari cantàbric José María Lafuente, que també ha comprat obra de Nazario i Mariscal, entre més. Les institucions i els museus catalans no han estat interessats a adquirir-ne l'arxiu, que ha acabat marxant de Barcelona i Catalunya, i podria acabar en les col·leccions del Reina Sofía.

—Què us sembla l'exposició que us han muntat l'Albert Planas, dissenyador gràfic i col·laborador vostre més de vint anys, i el periodista i escriptor Julià Guillamon?

—N'estic molt content, perquè és una exposició molt entenedora, encara que jo no l'hauria feta mai d'aquesta manera. No sé com ho hauria fet. És com una tesi de l'ús i el tractament dels estils gràfics en el disseny i en contra d'un estil únic, entenent que els clients demanen sempre coses diferents, perquè són diferents. Aquí es veu un recorregut de molts estils, de moltes maneres de fer.

—La vostra obra és eclèctica perquè juga a favor dels encàrrecs?

—Jo sempre dic que el client sap molt més del tema que tu. El que no sap és comunicar-lo. El dissenyador ho ha d'aprendre tot de cop i transmetre-ho amb les peces gràfiques.

—Aquesta capacitat d'adaptar-se, de ser útil, és compatible amb uns trets característics, implícits en la vostra obra. Per exemple, el sentit de l'humor.

—La capacitat de fer ironia, sí, l'humor sobretot. A vegades hi és amagat, però hi és. Als treballs hi ha part de la meua biografia també, que no la coneix ningú, però que he pogut col·locar en els meus

dibuixos més lliures, d'execució capriciosa i experimental, i en els treballs d'encàrrec, també.

—Aquesta llibertat i eclecticisme potser són la clau per a entendre la penetració social que han tingut molts d'aquests dissenys vostres.

—Que tanta gent m'hagi fet confiança... En certa manera és això: el client es posa a les teves mans. I en general, el dissenyador ha de resoldre l'encàrrec en poc temps i a vegades amb pocs diners. No és igual treballar per a una fàbrica de paper que per a un comerç de la Via Laietana.

—Sempre es parla de la manera com la vostra intervenció des del disseny gràfic ha marcat la ciutat de Barcelona. Li ha donat un caràcter.

—Te n'adones quan veus tots els treballs junts. La gràfica de paper fixa té una vida curtíssima. El fet d'haver guardat, arxivat i col·leccionat tot aquest material també em dona pautes noves.

—Vau tenir clar des del principi que construir un arxiu de la vostra feina era imprescindible?

—Sí, és fonamental. Jo sempre deia: la carpeta és la que et donarà la feina següent. I això ja ho plantejava a Buenos Aires, abans d'arribar a Barcelona.

—Vau arribar a Catalunya, a Barcelona, amb una maleta plena de diapositives.

—Amb poc material. Unes diapositives on no es veia res. Però no hi havia res més. Ara les han engrandit una mica amb el mòbil. Però, mira, jo no m'empasso això del vidre. La pantalla. A mi em continua interessant el paper, imprès, original, dibuixat, el de debò. És això que m'interessa veure. L'altre, el passat per una pantalla, no m'interessa, perquè és com si no hi veiés res, com si fos transparent. Li tinc tórria.

—Avui les criatures creixen amb una nova cultura visual passada per la pantalla i on sovint el paper deixa d'existir.

—Jo encara faig classes de dibuix manual a un grup d'adults.

Em trobo al caire de l'abisme. És tremend haver fet ja els vuitanta. Ho porto fatal. És un desastre universal. Això s'acaba

ADIVA KOENIGSBERG

—I com s'ensenyava a dibuixar?

—Desaprenent allò que saps, si és que saps res. I si no, aprenent directament, tirant-te a la piscina i a veure què surt. Després, respecte pel material fet. Arxiar-lo bé, guardar-lo bé, respectar-lo. I mirar-te'l al cap de quatre o cinc anys, perquè els treballs sempre milloren amb el temps.

—I com ensenyaríeu dibuix en una escola de primària?

—Hi ha molts destructors, que no tenen seny i s'acarnissen amb les criatures. És tremend. Perquè desaprenen en comptes d'aprendre. Jo l'etapa de desaprendre la trobo molt positiva, però sempre que abans hagis après alguna cosa. Passa igual amb els fotomuntatges. Em preguntaven si es podien fer fotomuntatges amb l'ordinador. Sí que es poden fer, però ve més de gust fer-los a mà, a l'antiga, són més ràpids de fer i gratificants en el resultat final.

—Una part molt important de la vostra trajectòria professional ha passat per la docència.

—Sí, i veig l'exposició molt lligada a l'aprenentatge, multididàctica, per dir-ho així. És pedagògica, penso.

—Vau arribar a Barcelona l'any 1965. Dos anys després es va crear l'escola Eina, d'una escissió de l'escola Elisava. Eina va ser determinant per a la cultura d'aquest país, però també va ser determinant per a vos i per a tota una generació que la va impulsar.

—Jo vaig arribar a Eina pel dissenyador Yves Zimmermann, a qui vaig substituir. Jo no havia fet mai classes, però ell em va passar un material i vaig començar així. Per ensenyar, vaig haver de reaprendre tot allò que portava de Buenos Aires.

—Què us va fer pensar que us trobaríeu còmode i que us agradaria tant el món de la docència?

—No ho sabia, no sabia que em passaria això. He estat trenta anys en la docència.

—Les vostres classes eren famoses, pels mètodes originals que fèieu servir.

—Una vegada vaig convidar els alumnes a cremar tots els treballs d'un any al jar-

dí. N'hi va haver dos que es van atrevir a fer-ho. Encara sort que van ser dos.

—No havíem quedat que era important construir un arxiu?

—Sí, però en l'acció el fet important era el gest de fer-ho. Era una manera de tornar a començar. Això passa molt, passa a molts músics, que arriba un moment de la seva vida que s'adonen que allò que fan no els serveix i han de tornar a començar. Fa un temps, pensava això en relació amb la meua obra. Quan a setanta-cinc anys vaig deixar de treballar, vaig pensar que hauria hagut de fer una altra cosa, un treball més seriós. I al mateix temps em feia gràcia pensar-ho. Però em va venir al cap que era una frivolitat dedicar-se al disseny gràfic, una professió en què et paguen per fer dibuixets.

—Ara heu fet vuitanta anys, oi?

—És fatal. Em trobo al caire de l'abisme. És tremend haver fet ja els vuitanta. Ho porto fatal. És un desastre universal. Això s'acaba. Llegeixo un llibre sobre la mort, ja no sóc supers-tícios com abans...

—En què éreu supersticiós?

—Totes les supersticions que us pugueu imaginar. Però les portava d'amagat. I ara estic acollonit amb això que la cosa s'acaba.

—La mort.

—No es pot ni anomenar. A l'Argentina es diu al revés: *la etreum*, perquè no t'esquitxi.

—Això podria ser un dibuix de la sèrie 'Dame algo'.

—L'exposició s'acaba amb una gràfica que diu 'S'ha acabat el bròquil'. Me la va descobrir i fer notar Ramon Herreros. I l'Albert Planas la va posar per tancar. Ja us dic que jo no he col·locat res ni decidit res d'aquesta exposició.

—I un cop muntada, heu descobert res de la vostra trajectòria?

—Que es pot explicar l'heterogeneïtat del llenguatge expressiu. I que pots divertir-te i viure de fer coses divertides. A veure si s'entén així.

—Aquesta exposició també marca unes èpoques. Per exemple, sou present en la contracultura dels setanta i vuitanta. També als noranta, però ja és un moment més frívol i un disseny més lligat al poder, a l'establishment. És un moment on, de fet, la cultura amb sentit crític queda molt depauperada.

—Sí, exactament. I al segle XXI comença la decadència, al meu entendre.

—Parleu-me d'aquesta idea de decadència que associeu a la realitat cultural actual.

—Bé, no, val més que no.

—Però potser la decadència va començar als anys noranta, quan la cultura va anar tan lligada al poder.

—I les escoles tampoc no van posar prou atenció amb el que havien de fer en aquella època. Fer més real i pràctic el disseny. Se'n van anar per la cosa conceptual, per la idea del que era efímer, i va quedar molt poca cosa.

ADIVA KOENIGSBERG

—A les perifèries del món de l'art segurament passen coses molt interessants avui també.

—És clar, segurament, passen altres coses, però totes traduïdes amb l'ordinador. En algunes facetes és impossible canviar la mà per l'ordinador.

—I com se salvarà tot això?

—No se salvarà. Se'n va en orris.

—S'acabarà amb vós? Com continuarà?

—Continuarà, és clar, però no sé de quina manera. No ho veig clar, amb tanta cosa. S'han de llençar moltes coses, s'han d'eliminar moltes coses. Hi ha massa idees. S'ha de fer una mica de neteja, però sense voler-ho. El que demana la gent jove ara, però de debò.

—La gent jove aquí ara fa barricades. És estimulante?

—Sí, bé, alguna cosa es mou.

—Podria enllaçar amb els anys setanta. No es pot avançar sense mirar enrere, assumir la tradició.

—Cal mirar enrere, mirar ara i mirar endavant. Quanta feina. Però cal mirar, perquè si no, caus. Si no saps per on vas, caus.

—És el que fèieu en el seu moment, i us arriscàveu, oi?

—Sí, però la veritat és que no me n'adonava. Ho vaig fer sense voler, sense compromís. Jo vaig arribar a Barcelona a vint-i-sis anys. Era molt jovenet. I havia fet poca cosa encara. Però el que havia fet em va donar confiança a l'hora de venir aquí. I aquí vaig trobar gent molt baixa, molt poc interessant, poc curiosa.

—Com és que us vau decantar per Barcelona el 1965, tot i tenir-hi família i que us podíeu entendre amb l'idioma? No us va pesar en contra el fet d'arribar

ADIVA KOENIGSBERG

a un país sota una dictadura? No estàveu escarmentat de l'Argentina?

—La dictadura militar argentina no havia començat encara, va començar tres anys després d'haver-me'n anat, i va començar a matar gent. Jo no era conscient que a Barcelona es vivia sota una dictadura. Jo pensava: allà hi haurà feina, i efectivament n'hi havia. Érem pocs els qui exercíem el disseny. Jo tenia dos oncles catalans aquí i, per altra banda, no sabia ni anglès ni francès ni alemany. Aquí em podia entendre. A Barcelona no hi havia pràcticament professionals del disseny.

—Com recordeu la Barcelona de mitjan dels seixanta, de quan vau arribar?

—Era meravellosa. Era arribar a Europa: poca gent, el trànsit més tranquil, no hi havia competència... El material urbà tenia molt de caràcter, encara hi havia artesans, petits comerços... En realitat, durant molts anys, els encàrrecs de disseny gràfic modern ens els repartíem entre en Zimmermann, l'Enric Satué i jo. Vam treballar amb bons clients i hi havia molta feina.

—Vau connectar de seguida amb la contracultura? En el catàleg se us atribueix la frase següent: 'La residència no ens la va atorgar Migració, sinó Ocaña amb les seves floretes.'

—Aquesta frase era de l'època de la Galeria Mec-Mec, a la segona meitat dels anys setanta.

—Hi ha una part dels vostres dissenys que es mantenen intactes amb el pas del temps. I també hi ha redissenys plens d'interès, com el que vau fer de l'escola Eina.

—Sí, a mi també m'agrada encara. L'hexàgon a Barcelona era lliure, ningú no el feia servir. I jo m'aprofitava d'aquestes coses. Hi posava picardia.

—Els vostres dissenys han tingut una penetració social que impressiona. El cartell de 'No fumar', per exemple, es troba en establiments de tota mena. Formen part de la vida quotidiana.

—Ah, això és una meravella.

—A l'hora d'executar els projectes, donàveu importància al compromís social de les obres?

—Hi ha peces que el delaten. Si us hi fixeu, hi trobareu compromís polític, compromís social. Però mai d'una manera explícita, sempre mig amagat, gairebé amb timidesa. Perquè el crit de guerra, la bandera, em semblava absurd.

—Però el pamflet també pot tenir un ús intel·ligent.

—No el vaig fer servir mai, perquè em semblava tosc, de poc nivell. I el traduïa pel cantó de l'intel·lecte, el suggeriment, l'evocació, la metàfora.

—Parlem de la dècada dels vuitanta. És una època mal entesa? Ens hem quedat amb la superficialitat i les coses més carrinclones, però per sota d'això hi havia coses interessants?

—Hi havia coses molt interessants i les va comprant totes en José Maria Lafuente. Són obres que ara van buscades. Aquí, als vuitanta, el còmic va ser molt important. Aleshores només es parlava de la movida madrileña, però aquí passaven moltes coses. Hi havia, per exemple, José María Berenguer, el primer director d'El Víbora, molt amic meu, que es va morir fa poc. En algunes exposicions d'El Víbora s'obliden d'anomenar-lo i sense ell no existiria, perquè ell el va començar.

—Em feu pensar que vau intervenir en diverses revistes i publicacions, com ara en alguns números d'Ajoblanco.

—Això va ser una col·laboració molt puntual, perquè no se la van creure. Vaig fer-ne tres números. Tot manual i gratuït. Abans es feien coses de franc.

—Ara també.

—Ara més.

—Abans es vivia millor de la cultura.

—Sí, certament.

—També vau col·laborar en el moviment de la Nova Cançó, amb Maria del Mar Bonet i Lluís Llach. Vau fer moltes col·laboracions relacionades amb el món de la música. Vau fer el cartell de l'OBC, tan conegut... La paret dedicada

als logotips que heu dissenyat és una part molt impactant de l'exposició. N'hi ha més d'un centenar i alguns de molt coneguts.

—Quan la gent arriba a aquesta paret, es queda petrificada. Hi ha molt dibuix fet. No dónes l'abast.

—Heu treballat molt en la vostra carrera. Això també es nota en l'exposició.

—He dibuixat molt. En aquesta exposició hi ha molt de dibuix, molt. Tots els encàrrecs eren dibuixats. I la confiança que la gent tenia en mi! I això que cobrava el 50% per avançat. Sabeu per què? Perquè els agradés. Una vegada pagada la meitat de l'encàrrec, el client es convertia en el teu soci, li havia d'agradar per força. I funcionava. Et comprometia el doble, això sí. Però et donava molta confiança. I això ho deia per la confiança que em va fer tanta gent.

—I ara, amb vuitanta anys a l'esquena i més de cinquanta de professió...?

—Ara s'ha acabat el bròquil. Ara em miro el paisatge. El paisatge en general, social, real, tots els paisatges possibles. Perquè tinc més temps. Perquè tinc el complex que fent aquesta feina vaig deixar una mica de banda la família. Perquè et menja viu. Treballes vint-i-quatre hores al dia. Ara faig algun disseny de tant en tant, un al mes. Els últims que he fet són la coberta de l'últim llibre d'en Julià Guillamon, una carxofa, que ha quedat una mica esmor-teïda (en una segona edició la faré una mica més viva, més calenta), i també faig un llibre cada any per al CPB, de Serveis de Salut Mental.

—I això que deieu de mirar-vos el paisatge en general? Com veieu els paisatges actuals?

—Els veig avorridíssims, repetits i amb ganes que la gent canviï una mica. Mira que puja gent jove, però no pot moure les coses. És un paisatge encallat. És una pena, perquè hi ha tots els elements perquè canviï. Que comenci el ball. Anem endavant, no sé cap a on, però endavant. ■

El crit de guerra, la bandera, em semblava absurd

Que comenci el ball. Anem endavant, no sé cap a on, però endavant

Tajani, artífex de la violació dels drets de Junqueras, Puigdemont i Comín

Unió Europea L'ex-president del Parlament Europeu va assumir les tesis de les autoritats espanyoles contra Puigdemont i Comín, que estudien emprendre mesures contra ell

Antonio Tajani, en una imatge d'arxiu. ACN

ROGER GRAELLS FONT

La sentència del Tribunal de Luxemburg en el cas d'Oriol Junqueras, i l'efecte directe que ha tingut sobre Carles Puigdemont i Toni Comín, ha constatat el fracàs estrepitos de l'ex-president del Parlament Europeu Antonio Tajani en el seu intent de deixar-los sense escó. Tajani

va vetar Puigdemont i Comín d'acord amb els interessos i les pressions que havia rebut dels partits polítics espanyols. Al març, **Tajani ja havia vetat** una conferència dels presidents Torra i Puigdemont a l'eurocambra, mentre que hi havia permès un acte de Vox.

Dijous, Puigdemont **va criticar Tajani i els serveis jurídics** de l'eurocambra per haver-los intentat de boicotar: 'Van preferir posar en perill

la imatge del Parlament Europeu i negar-nos l'entrada de manera il·legal.' També va insinuar que aquesta actuació hauria de tenir conseqüències judicials, i la defensa ja ho ha començat a estudiar.

Tajani ha causat una pèrdua de prestigi de la institució i ha intentat defensar-se argumentant que el Parlament Europeu no podia modificar la llista d'eurodiputats enviada per Espanya, una llista que

tot i la **proclamació oficial dels resultats** de les eleccions europees el 14 de juny excloïa Puigdemont, Junqueras i Comín. 'Fer-ho hauria estat il·legal', va dir en un piulet per mirar de defensar-se de les crítiques. Tanmateix, el Parlament Europeu va personar-se com a part al Tribunal de Luxemburg fent costat a les tesis espanyoles, que han quedat completament desacreditades.

L'informe fantasma del Parlament Europeu

El 17 d'abril, un mes i mig abans de les eleccions europees, van començar les maniobres al Parlament Europeu per a torpedinar la candidatura de Puigdemont i Comín. Va filtrar-se un informe a diversos mitjans, atribuït als serveis jurídics de la institució, que donava suport a la tesi espanyola que Puigdemont i Comín no podrien tenir immunitat i ser eurodiputats si no anaven a Madrid a jurar la constitució espanyola, cosa que hauria implicat que fossin detinguts i empresonats de manera immediata.

Però l'**informe fantasma que va demanar Tajani** no portava cap logotip de l'eurocambra ni anava signat. No se sap que ningú demanés a

Tajani ha compartit les tesis de l'espanyolisme per provar d'evitar que Puigdemont i Comín fossin eurodiputats

El nou president del Parlament Europeu, David Sassoli, pot representar un canvi de tarannà respecte del seu predecessor

Tajani que encarregués aquell informe. El fet que no anés signat va fer sospitar que la intenció real fos filtrar-lo a la premsa abans de les eleccions. Dos dies després de les eleccions, el 28 de maig, l'advocat Gonzalo Boye **va assegurar** que l'informe no era dels serveis jurídics i que tenia un origen fosc i una 'cadena de complicitats bastant delicades'.

Tajani cedeix a la pressió del PP, Ciutadans i el PSOE

El 29 de maig, Puigdemont i Comín van presentar-se al Parlament Europeu per fer els tràmits com a eurodiputats electes. Els funcionaris van impedir-los l'entrada amb el pretext que ho feien per ordres del secretari general, Klaus Welle. La resposta va ser una **carta dirigida a Tajani** i a la Defensora del Poble, Emily O'Reilly, denunciant el 'tracte discriminatori' que havien rebut.

La resposta de Tajani no va fer-se esperar. L'endemà, el 30 de maig, el president de l'eurocambra d'aleshores va decidir de revocar totes les credencials dels eurodiputats de l'estat espanyol que sí que les havien recollides el dia abans. L'escàndol de vetar

Puigdemont i Comín havia fet que el PP, el PSOE i Ciutadans demanessin a Tajani de **suspendre les acreditacions lliurades**, i Tajani va seguir el criteri dels partits espanyols. Amb aquesta maniobra, Tajani volia impedir que Puigdemont i Comín fossin acreditats abans que Espanya enviés la llista d'eurodiputats al Parlament Europeu, un registre que ja sabien d'antuvi que exclouria Puigdemont, Comín i Junqueras perquè no se'ls permetria de jurar la constitució espanyola, tal com exigia la Junta Electoral espanyola.

Obediència cega a Espanya

En tot aquest afer, Tajani ha compartit les tesis de l'espanyolisme per provar d'evitar que Puigdemont i Comín fossin eurodiputats. **En una carta** del 26 de juny, van advertir el president de l'eurocambra que Espanya havia manipulat la llista d'eurodiputats perquè no els havia inclòs i van publicar tots els correus electrònics sense resposta de Tajani. 'Contràriament al seu deure, el president del Parlament Europeu defuig la seva responsabilitat i actua com a president de part, a les ordres de certs partits polí-

tics que li donen suport, i no pas com a president de tots els eurodiputats', criticaven Puigdemont i Comín.

L'endemà, Tajani els **va respondre expulsant-se totes les responsabilitats** i dient que es remetia a les decisions de les autoritats espanyoles i la Junta Electoral espanyola. L'obediència cega de Tajani a Espanya ha portat el Parlament Europeu a actuar sense criteri propi en aquest cas i a supeditar-se als interessos de l'espanyolisme, i finalment el Tribunal de Luxemburg ho ha posat en evidència.

Sassoli, una nova etapa?

El nou president del Parlament Europeu, David Sassoli, pot representar un canvi de tarannà respecte del seu predecessor. Sassoli ha mantingut Puigdemont i Comín vetats en espera de la resolució del Tribunal de Luxemburg, un vet que va reafirmar quan Espanya va enviar la tercera euroordre després de la sentència contra el procés. Tanmateix, ha reiterat que s'esperaria a la sentència.

I una vegada coneguda la sentència, dijous, Sassoli va fer una **dura intervenció** al Parlament Europeu exigint a

Espanya que acatés la sentència sobre Junqueras. A la tarda, va aixecar el vet a Puigdemont i Comín perquè accedissin a les instal·lacions del Parlament Europeu, on ahir van acreditar-se com a eurodiputats. Sassoli ha acatat la sentència i ha mogut fitxa ràpidament, i ha advertit que no acceptarà cap mena de discussió sobre aquesta qüestió.

Duch, Martínez Alberola, Pérez...

Tajani no és l'únic que ha treballat de bracet amb l'espanyolisme. Jaume Duch, portaveu i director general de comunicació del Parlament Europeu, ha fet servir la seva posició per a **maniobrar contra l'independentisme**. Clara Martínez Alberola, mà dreta de l'ex-president de la Comissió Europea Jean Claude Juncker, **també ha influït** els últims anys contra l'independentisme en els moments culminants del procés, quan se cercava el suport europeu. Pablo Pérez, cap de mitjans socials de la Comissió, és un altre dels espanyols ben situats a les institucions europees amb un discurs clarament anti-independentista que ha quedat en evidència amb la sentència de Luxemburg.

Escòcia activa el procés d'independència amb l'oposició frontal del Regne Unit

L'Aravot La negativa de Londres a facilitar el referèndum obre una situació incerta i desconeguda en la política britànica

La dirigent de l'SNP, Nicola Sturgeon. EFE

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Les eleccions britàniques de la setmana passada van donar lloc a dues grans majories. La del Partit Conservador a la Gran Bretanya, que ha servit per a desbloquejar finalment la situació política del Regne Unit amb una majoria favorable al Brexit, i la del Partit Nacional Escocès (SNP), que ha guanyat de manera aclaparadora entre els escocesos amb un programa centrat en la convocatòria d'un nou referèndum d'autodeterminació.

Ara mateix, les posicions semblen contraposades. El primer ministre del Regne Unit, Boris Johnson, ha descartat qualsevol mena de votació, tenint en compte que l'anterior es va fer fa només cinc anys, mentre que la primera ministra escocesa, Nicola Sturgeon, considera que per una qüestió de democràcia els escocesos no haurien de sortir d'Europa en contra de la seva voluntat.

Un xoc institucional que sembla inevitable

Si el procés és acordat, els tràmits no tenen cap dificultat. En el referèndum del 2014, el primer ministre David Cameron, simplement, va transferir de manera temporal la competència per a convocar la votació i es va poder votar. Però l'oposició frontal de l'actual govern britànic tanca aquesta via i empeny el país a una situació sense precedents.

Aquesta vegada, Sturgeon ha anat més enllà i ha demanat que la competència per a

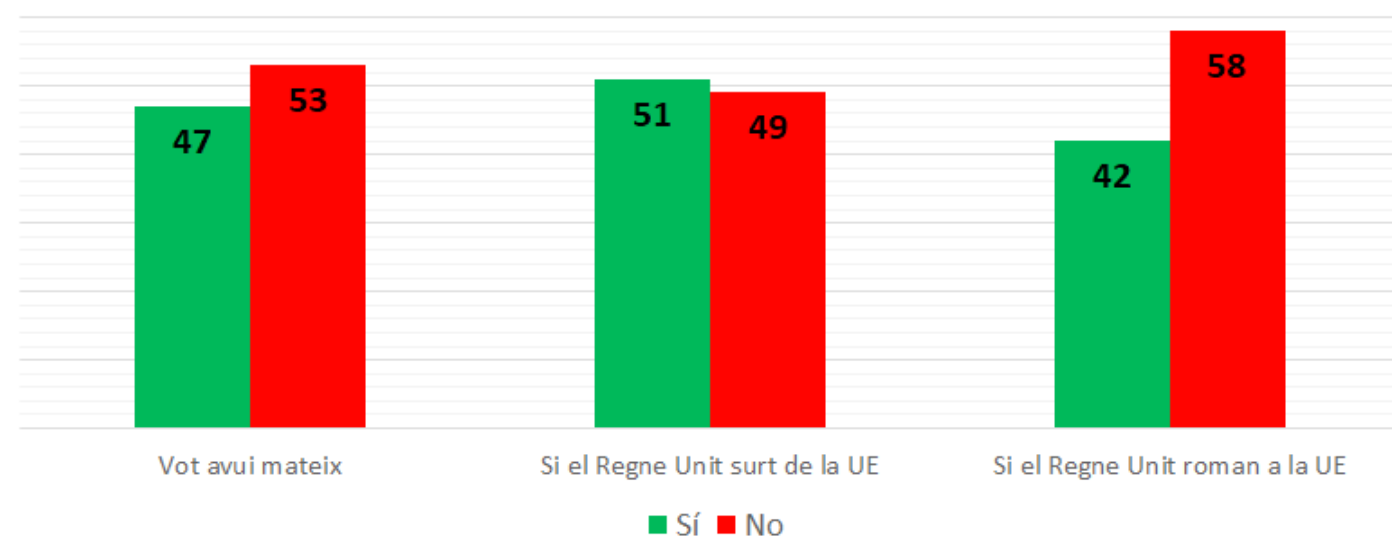
fer referèndums sigui transferida al parlament escocès de manera permanent. La primera ministra no s'ha fet enrere, tot i que podia suposar que Johnson no ho acceptaria, i ha dit que no es podia mantenir Escòcia contra la seva voluntat al Regne Unit, i que només hi continuaria si hi havia consentiment.

Aquesta no és, en cap cas, una proposta precipitada del govern escocès, sinó que l'independentisme ha anat articulant-se de manera més robusta aquests anys i, fins i tot, ha arribat a pressionar l'executiu perquè avancés de manera més ferma cap a la consecució d'un estat independent. La campanya del sí ja té més de mig milió d'adhesions i el col·lectiu

La campanya del sí al referèndum escocès ja té més de mig milió d'adhesions

independentista All Under One Banner ('tots sota una mateixa bandera'), nascut just després de la derrota del 2014, ha convocat les manifestacions més importants de la història recent d'Escòcia.

Per contra, el moviment dels partidaris de romandre al Regne Unit s'ha debilitat i dividit arran de la polarització de la societat britànica. Els tres partits d'àmbit estatal —conservadors, laboristes i demòcrates liberals— difícilment podrien tornar a fer una campanya com la que van fer plegats amb 'Better together' ('millor units'), so-

Enquesta de Sunday Times. El vot sobre la independència en diferents hipòtesis. Enquesta feta entre el 3 i el 6 de desembre. vw

bretot tenint en compte que el principal argument aleshores era que la independència podia comportar la sortida de la Unió Europea.

Ara el Brexit s'ha convertit en l'element clau de la campanya del sí: ha fet que l'independentisme hagi guanyat força i s'hagi situat freqüentment amb els partidaris de romandre al Regne Unit. La qüestió condiciona el vot de gran part dels votants. La situació que ara ja sembla inevitable –que se surti de la Unió Europea– és també la més favorable per al sí: un 44% dels laboristes escocesos i un 18% dels liberals demòcrates votarien a favor de la independència en aquest cas, cosa que faria que l'estat independent fos l'opció preferida pels escocesos.

Quines són les possibles hipòtesis?

El pla que ha detallat la primera ministra és que el referèndum d'independència es faci durant el 2020. El termini

Ha descartat un referèndum acordat, perquè considera que si hi ha dubtes sobre la legalitat del referèndum, pot passar que no rebi el reconeixement necessari

té sentit si tenim en compte que, segons el pla estipulat actualment, el període de transició del Regne Unit mentre es desvincula de les institucions europees acabaria el gener del 2021.

De moment, Sturgeon no ha dit pas quin serà el pla B, i s'ha de veure què farà si no renuncia al referèndum però tampoc n'obté l'autorització. Una de les opcions més probables és que s'emprin les eleccions escoceses del maig del 2021 per obtenir un mandat encara més explícit i contundent que serveixi de mesura de pressió contra el govern britànic.

Endarrerir la votació, a més, pot tenir uns beneficis clars per a la causa independentista. Per una banda, faria més evident els efectes de la sortida de la Unió Europea i els problemes que pot comportar la sortida del mercat comú i la creació de nous tràmits administratius. Per una altra, el govern britànic conservador, que té una popularitat molt baixa a

Escòcia, pot fer una política que posi en perill qüestions clau com la sanitat. Això pot ajudar a carregar de raons l'independentisme i fer-ne augmentar el suport, tenint en compte que ara mateix la majoria independentista no és gens clara, ni tampoc els qui consideren essencial un nou referèndum.

Una altra opció, que no és incompatible amb la primera, és obrir accions legals contra el govern britànic perquè accepti el referèndum i arribar als tribunals. Tot i això, aquesta via té el perill de desvirtuar el torcebraç democràtic de Sturgeon i que el resultat, a més, sigui contrari als interessos del govern escocès.

Sigui com sigui, de moment, ha descartat un referèndum no acordat, perquè considera que si hi ha dubtes sobre la legalitat del referèndum, pot passar que no rebi el reconeixement necessari. Una opció que tindria al seu abast seria la de convocar un referèndum consultiu, sobre el

Manifestació d'All Under One Banner. vw

qual el govern escocès sí que té competències. Però igualment es podria trobar en un carreró sense sortida si el govern britànic en refusés el resultat.

Una part de l'SNP ja ha proposat de seguir la via unilateral com a pla B i fer que les eleccions del 2021 esdevinguin plebiscitàries. De moment són minoria, però Sturgeon ja ha dit que no renunciarà a fer el referèndum tot i les negatives de Londres i el no rotund de Boris Johnson. El camí cap al xoc institucional ha començat.

A més: el marc legal i el precedent del 2014

Un dels arguments utilitzats per a diferenciar el cas d'Escòcia d'altres processos ha estat que el Regne Unit no tenia constitució. Tanmateix, sí que hi ha lleis i convencions que organitzen l'estat, tot i que no són recollides en un sol document.

Hi ha unes lleis fonamentals, la Bill of Rights (Carta de Drets) de 1869, que limita la monarquia, l'acta de funcionament del parlament (1911 i 1949), la del sufragi universal (1918), la de la nacionalitat britànica (1981), la dels drets humans (1998) i la de la devolució a Escòcia, Gal·les i Irlanda del Nord. A la vegada, les competències estan delimitades i les institucions escoceses tenen vetat de legislar sobre els poders de l'estat, com la corona, la cort de justícia, defensa, drets humans i relacions internacionals, i també sobre la unió amb Anglaterra, Irlanda del Nord i Gal·les.

Per tant, el Regne Unit tenia la capacitat legal per a evitar la consulta i, fins i tot, hi havia arguments que impediessin de fer la votació. Si la política i la justícia només són bases en la llei literal, l'acta de la unió d'Escòcia amb Anglaterra (1707) re-

El referèndum del 2014 es va aconseguir després de la victòria electoral del 2011, amb el 44% dels vots de l'SNP

marca que és per sempre més ('for ever after be United into one kingdom by the Name of Great-Britain'). Per tant, un tribunal rígid podria fer servir aquest mateix argument per a prohibir-ho. Però es va considerar que si es trencava el consens i hi havia mecanismes com el referèndum, que no existia fa tres-cents anys, el referèndum havia d'estar per sobre del llenguatge concret d'aquella època.

Finalment, el referèndum del 2014 es va aconseguir després de la victòria electoral del 2011, amb el 44% dels vots de l'SNP. El 15 d'octubre de 2012, David Cameron i Alex Salmond van signar l'acord que afegia un annex a la secció 30 de la llei d'Escòcia de 1998 que implicava la transferència temporal per a convocar la votació. El resultat va ser de 44,7% a favor de l'estat independent i un 55,3% en contra. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 23 juliol/Dijous 27 juli

Divendres 20.

El greu error de Marchena que va originar la derrota espanyola a Europa

ACN

Dimecres 18.

David Caño: 'M'interessa la diversitat dels marges, la que costa d'integrar i que fins i tot molesta el contradiscurs oficial'

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 19.

Més que un club: els precedents que lliguen el Barça i la política

ARXIU

El greu error de Marchena que va originar la derrota espanyola a Europa

TJUE «Aquesta sentència és el resultat d'un moviment arriscat de Manuel Marchena per a controlar el front europeu que ha acabat en un revés històric»

JOSEP CASULLERAS NUALART

El cop que ha rebut la justícia espanyola el 19 de desembre de 2019 és el més dur en el terreny internacional d'ençà del començament de la repressió i persecució dels dirigents independentistes, la tardor del 2017. És un revés d'una dimensió i d'unes conseqüències que superen el de la resolució del Tribunal de Slesvig-Holstein denegant l'extradició per rebel·lió del president Puigdemont. Perquè qui ha sentenciat que hi ha un pres polític i dos exiliats a qui el Tribunal Suprem espanyol i el Parlament Europeu han vulnerat els drets polítics durant mig any és la màxima autoritat judicial dins la Unió Europea, el Tribunal de Luxemburg. I els efectes que tindrà aquesta sentència en què es reconeix nítidament que Oriol Junqueras tenia la condició d'eurodiputat d'ençà que foren proclamats els resultats de les eleccions europees, el 13 de juny, seran gairebé immediats.

Fa cent noranta dies que Junqueras, Puigdemont i Comín són eurodiputats i tenen immunitat i que els violen drets fonamentals com el de la participació política i el de

la llibertat personal. La sentència del Tribunal de Luxemburg és tan clara com això: 'Una persona que resulta elegida al Parlament Europeu adquireix la condició de membre d'aquesta institució pel fet i des del moment de la proclamació dels resultats electorals.' És a dir, posa l'accent en el valor de la democràcia directa, 'del sufragi universal directe, lliure i secret com a expressió del principi constitucional de democràcia representativa'.

El TJUE tomba l'argument pel qual el Tribunal Suprem i la Junta Electoral espanyola van impedir a Junqueras d'exercir el càrrec d'eurodiputat, adduint que havia de complir el requisit previ de jurar o prometre la constitució espanyola. Quan Junqueras fou elegit eurodiputat a les eleccions del 26 de maig, el Tribunal Suprem li va imposar aquesta formalitat, de la mateixa manera que va fer quan fou elegit a diputat a les eleccions espanyoles. Però després li ho va prohibir. T'imposo aquesta exigència però t'impedeixo que la puguis complir. De manera que ni li va permetre de sortir de la presó per anar a la sessió constitutiva de l'eurocambrà que es va fer a Estrasburg el 2 de juliol proppassat. El

El president del TJUE, Koen Lenaerts. ACN

El TJUE tomba l'argument pel qual el Tribunal Suprem i la Junta Electoral espanyola van impedir a Junqueras d'exercir el càrrec d'eurodiputat

Parlament Europeu, aleshores presidit en funcions per Antonio Tajani, aliat internacional del govern espanyol en la repressió contra l'independentisme, s'hi va avenir, li va semblar bé.

El parlament de Tajani va dir que si a la llista d'eurodiputats que li enviava la junta electoral espanyola no hi havia els noms de Junqueras, Puigdemont i Comín no eren eurodiputats. Acceptava que les autoritats espanyoles imposessin un condicionant com la jura de la constitució. I ara el TJUE ha dit que no s'havia d'haver fet, que els havien d'haver permès l'exercici del seu càrrec.

Per què Junqueras ha de ser alliberat

Com que el Tribunal de Luxemburg no és executiu, sinó que emet opinions vinculants sobre com s'ha d'aplicar el dret europeu, en el cas d'Oriol Junqueras ha de ser el Tri-

bunal Suprem espanyol que prengui les decisions corresponents a fer complir la sentència d'avui.

La sentència del TJUE és la resposta a unes preguntes que va fer el tribunal presidit per Manuel Marchena sobre l'abast de la immunitat de Junqueras. Aquestes qüestions pre-judicials les van formular amb el judici vist per a sentència, pocs mesos abans del veredicte. I la resposta del Tribunal de Luxemburg diu que d'ençà del 13 de juny (el dia de la proclamació dels noms dels eurodiputats per part de les autoritats espanyoles), Junqueras havia d'haver estat alliberat i havia d'haver pogut anar al Parlament Europeu a exercir el seu càrrec.

El procediment a Luxemburg es va fer per la via accelerada i, bo i sabent que la resposta de la justícia europea no trigaria a arribar, el Tribunal Suprem espanyol va

dictar la sentència del judici contra el procés, el 14 d'octubre. Ho va fer sense tenir la resposta del TJUE sobre la immunitat de Junqueras. El va condemnar a tretze anys de presó sense saber si amb aquella sentència condemnava un eurodiputat amb tots els drets intactes.

El TJUE diu en la sentència d'aquest 19 de desembre que els efectes de la immunitat de Junqueras comencen el 13 de juny. Això significa que no es pot considerar nul el judici que li va fer el Suprem, perquè va acabar justament el 12 de juny. Però sí que ha de ser nul·la la sentència contra Junqueras, perquè fou condemnat quan tenia immunitat. El TJUE diu al Suprem que prengui les decisions pertinents per a ajustar la situació de Junqueras a aquestes consideracions; que decideixi d'acord amb el dret de la Unió i d'acord amb la protecció del dret

dels eurodiputats de gaudir d'aquesta condició com a electes votats directament per la ciutadania; i que ho faci protegint el Parlament Europeu i els seus membres com a institució de la Unió. Li diu, ras i curt, que Junqueras té immunitat (Junqueras 'gaudeix d'immunitat', arriba a escriure a la part final de la sentència) i que la situació d'empresonament viola els seus drets d'europarlamentari.

Ara el Suprem ha donat cinc dies a les parts, defenses i acusacions, de la causa del judici contra el procés perquè presentin al·legacions sobre la manera de respondre a la sentència del Tribunal de Luxemburg. L'advocat de Junqueras, Andreu Van den Eynde, va presentar un incident de nul·litat contra la condemna i, amb la decisió del TJUE a la mà, reiterarà la petició de nul·litat de la sentència del Suprem espanyol. És la via que té efectivament el Suprem per a complir la decisió de Luxemburg: acceptar la petició de nul·litat de Van den Eynde, invalidar la condemna, alliberar Junqueras perquè pugui exercir el càrrec d'eurodiputat i tramitar un suplicatori al Parlament Europeu per a poder-lo condemnar una altra vegada.

Puigdemont i Comín han de ser eurodiputats

Poca estona després de la publicació de la sentència, el president del Parlament Europeu, el socialista David Sassoli, compareixia a la cambra, més tard de l'hora prevista per a començar la sessió. Perquè havia estudiat la sentència, que ha qualificat

Carles Puigdemont hauria de poder ser eurodiputat.

EFE

Aquesta sentència és el resultat d'un moviment arriscat de Manuel Marchena per a tenir controlats i lligats de mans els presos i exiliats, perquè el front europeu no li fugís de les mans

de 'molt important' perquè 'afecta la composició de la institució'. Sassoli ha encarregat als serveis jurídics de la cambra que estudiessin l'impacte que té en la situació de Puigdemont i Comín, que segons la nova doctrina fixada pel TJUE gaudeixen ara mateix d'immunitat i hom els hauria de reconèixer la condició d'eurodiputats.

Aquesta decisió, tant per al president i el conseller exiliats com per a Junqueras, implica que han de poder moure's per tots els estats de la Unió Europea sense que els puguin detenir. El TJUE els considera part de les institucions de la Unió, i per això han de ser protegits. I diu expressament al Suprem que observi aquesta afirmació que apareix en la sentència: 'La Unió gaudirà en el territori dels estats membres dels privilegis i immunitats necessaris per al compliment de la seva missió.' Diu que tingui en compte això a l'hora de resoldre la situació de Junqueras.

I aquesta protecció dels eurodiputats ha de valer també per a Puigdemont i Comín. Hi ha pendent una euroordre contra ells per sedició i malversació dictada pel jutge Pablo Llarena. Llarena

ja ha demanat al·legacions a les parts perquè es pronunciïn sobre la situació de Puigdemont i Comín després de la decisió de Luxemburg. El tribunal de Brussel·les va ajornar fins el 3 de febrer la vista sobre aquest cas, precisament per a tenir temps de saber quin criteri fixava el TJUE sobre la immunitat dels eurodiputats electes. D'acord amb la sentència d'avui, amb el criteri expressat pel tribunal, Llarena hauria de retirar l'euroordre.

Marchena es va excedir

Aquesta sentència és el resultat d'un moviment arriscat de Manuel Marchena per a tenir controlats i lligats de mans els presos i exiliats, perquè el front europeu no li fugís de les mans. Fins que li ha fugit de les mans. Perquè abans Puigdemont i Comín no veiessin reconeguda la seva condició d'eurodiputats, la immunitat i la llibertat de moviments a tot Europa per part del TJUE, el Suprem miraria d'avançar-se i fer que la justícia europea es pronunciés sobre Oriol Junqueras. Un procediment que podien mirar de controlar formulant a Luxemburg les preguntes sobre Junqueras que més els convinguessin.

No van adreçar-hi pas les que feia Van den Eynde; el Suprem va presentar-les a la seva manera, orientant-les perquè fos més fàcil d'obtenir la resposta que cercaven, és a dir, que fos més fàcil que el TJUE acabés responant que la condició d'eurodiputat no es podia obtenir si no es complien els requisits imposats per les autoritats espanyoles i que la immunitat és restringida a l'obtenció d'aquesta condició.

El cas Junqueras s'ha tramitat pel procediment accelerat, i no pas per l'ordinari. Era clar que abans arribaria el pronunciament de Luxemburg sobre Junqueras que no sobre la causa de Puigdemont i Comín. I així ha estat. El Suprem confiava a obtenir una resposta restrictiva sobre la immunitat dels eurodiputats i s'ha trobat tot el contrari. La jugada era bona si els sortia bé, però els ha sortit malament. El Suprem, en totes les interlocutòries amb què justificava l'empresonament de Junqueras, parlava de restriccions, impediments, prohibicions... El TJUE, en la sentència d'avui, ha parlat en tot moment de drets fonamentals. Dues maneres ben diferents d'encarar-ho. ■

ERC no descarta la via unilateral en l'estratègia d'acumulació de forces

Congrés d'ERC El partit deixarà totes les vies democràtiques obertes en un congrés sense turbulències

ODEI A.-ETXEARTE

ERC no descartarà cap via democràtica per a assolir la independència, tampoc la unilateral, en el congrés nacional que es tancarà demà. En el procés de negociació d'esmenes a la ponència política amb les bases, la direcció ha introduït canvis en el redactat per deixar oberta la via unilateral en l'estratègia d'acumulació de forces, segons fonts de la cúpula. L'únic sector crític organitzat en el partit, el Col·lectiu Primer d'Octubre, va intentar que la paraula 'unilateral' hi aparegués explícitament, però no ha aconseguit prou suports territorials perquè l'esmena arribés viva al congrés, i tampoc que es reconegui el mandat del Primer d'Octubre. Tanmateix, en el procés de negociació amb els militants, la direcció sí que ha perfilat el redactat per a deixar oberta aquesta via, malgrat que el text inicial ja preveia un possible referèndum sense acord amb l'estat espanyol.

El màxim òrgan de decisió del partit es reunirà demà marcat pel reconeixement del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que Oriol Junqueras va adquirir la immunitat quan

Josep Maria Jové, Marta Vilalta i Pere Aragonès. ACN

El màxim òrgan de decisió del partit es reunirà demà marcat pel reconeixement del Tribunal de Justícia de la Unió Europea

va ser elegit eurodiputat, i per les negociacions amb el PSOE per a la investidura de Pedro Sánchez, unes negociacions que ha aturat fins que el govern espanyol no es pronunciï sobre la resposta de Luxemburg. Encara que no es voti cap document sobre aquesta qüestió, les converses amb els socialistes espanyols planaran sobre l'Auditori del Fòrum de Barcelona. De fet, el sector crític també va reclamar ahir que es congelessin

les negociacions amb el PSOE mentre Junqueras no fos alliberat.

Malgrat que la via unilateral no queda descartada després de les transaccions amb la militància, el Col·lectiu Primer d'Octubre manté viva una esmena en què advoca igualment per explorar 'totes les vies democràticament possibles'. Segons fonts del sector crític, la manca de resposta de l'estat espanyol a la

ERC abandera el diàleg entre les forces catalanes i, al mateix temps, una relació bilateral entre Catalunya i Espanya. ACN

ERC entra en una etapa d'acumulació de forces amb l'objectiu de preparar-se per a un nou embat amb l'estat espanyol

demanda d'un referèndum no pot portar a la immobilitat. Aquesta és una de les esmenes a la ponència que arriben vives al congrés, tot i que fonts d'ERC diuen que la direcció intentarà arribar a acords fins demà mateix. L'esforç negociador de la direcció ha estat gran: es van presentar 460 esmenes a la ponència estratègica i només se'n mantenen tres de vives. Aquesta vegada, les bases no l'han agafada amb el pas canviat, a diferència del que va passar amb la conferència nacional del juliol de l'any passat. La direcció es va veure aleshores forçada a incorporar la via unilateral a la ponència, però aquesta vegada el document estratègic ja la introduïa, encara que subratllés que la

prioritat era la via acordada. D'aquesta manera, la cúpula arriba amb tranquil·litat al congrés, on també es renovaran els estatuts del partit, sense que s'hi esperin turbulències.

De fet, la cita de demà és la segona part del congrés. La primera va ser al setembre, amb l'elecció de l'executiva, que va consolidar Oriol Junqueras com a president i Marta Rovira com a secretària general i que reforçava, com a alter ego respectius, Pere Aragonès, ja elegit coordinador general, i Marta Vilalta, secretària general adjunta i portaveu. El partit ha tancat files amb els represaliats mantenint-los en la primera línia, però al mateix temps ha donat pas a una nova generació de dirigents que pretenen

de culminar el projecte de Junqueras i Rovira perquè ERC esdevingui la força hegemònica de l'independentisme. L'aprovació de la ponència i de la reforma dels estatuts tancarà el congrés, un dels més plàcids en la història del partit, tradicionalment marcada per les disputes entre sectors.

'Ampliar la base'

ERC entra en una etapa d'acumulació de forces amb l'objectiu de preparar-se millor per a un nou embat amb l'estat espanyol i de culminar el procés d'independència adreçant-se als no convençuts. La ponència, tot esperant que s'aprovi amb les modificacions introduïdes, defensa la necessitat de 'ampliar la base', una opció que ha estat incompresa per alguns sectors de l'independentisme que, segons ERC, no han estat capaços d'interpretar de manera 'correcta' la complexitat i l'heterogeneïtat sociològica de la societat catalana, que ha viscut al mateix temps una 'tensió emocional'. Per al partit, un enfortiment quantitatiu i qualitatiu hauria de servir per a guanyar legitimitat interna i externa. En aquest context, creuen necessari que l'independentisme superi el 50% dels vots en unes eleccions, tot i que no és suficient. Defensen que 'caldrà treballar per superar aquest percentatge de manera reiterada' en eleccions successives. ERC abandera el diàleg entre les forces catalanes i, al mateix temps, una relació bilateral entre Catalunya i Espanya, mentre

El nucli del document estratègic redobla l'aposta pel referèndum, i dibuixa tres opcions possibles per a convocar-lo

El partit també constata que l'estratègia independentista a la resta de territoris dels Països Catalans s'ha d'adaptar a l'especificitat de cada lloc

s'emprenen noves vies de resistència no violenta, com ara protestes simbòliques, vagues generals, la no-cooperació econòmica i política i la desobediència civil.

Sense descartar cap 'via democràtica'

A més, la unilateralitat ha quedat blindada verbalment per Vilalta després de les declaracions de José Luís Ábalos, secretari d'organització del PSOE i ministre en funcions, en què donava per fet que ERC hi havia renunciat. Vilalta va sentenciar dimecres des del parlament que ERC no renunciaria 'mai a cap via democràtica i política per a aconseguir la república catalana', una expressió que sembla que s'ha incorporat en aquests termes a la ponència, segons fonts del Col·lectiu Primer d'Octubre. El document inicial, fet públic poc després de les eleccions del 10 de novembre, també és dur amb el PSOE, a qui atribueix decisions político-judicials 'més contundents' que no les que va prendre el PP, amb el paper de les fiscalies i de l'advocacia de l'estat en les causes obertes contra el procés.

El nucli del document estratègic redobla l'aposta pel referèndum, i dibuixa tres opcions possibles per a convocar-lo. La primera és la via pactada i negociada amb l'estat, una situació que admeten que 'ara per ara és impossible, ateses les reiterades negatives de l'estat espanyol'. No obstant això, i mentre ERC reclama al PSOE una taula específica de negociació entre governs, manté la necessitat del diàleg per arribar a

una resolució democràtica del conflicte. La segona via és forçar la convocatòria del referèndum: 'Combinar la força i l'acció' perquè l'estat espanyol 'no tingui cap més alternativa que avenir-se a pactar una solució democràtica basada en l'autodeterminació'. Aquesta via inclou accions de desobediència civil i de lluita no violenta, mentre generen grans consensos, s'enforteixen les institucions catalanes, guanyen suport a les urnes i es busquen complicitats i avals internacionals. La tercera via, sense batejar-la així, és la del referèndum unilateral: 'No podem descartar mai la via de tornar-lo a fer, si pot ser acompanyats de complicitats internacionals, però independentment de l'existència de l'acord amb l'estat.' Si s'aconsegueixen prou suports i majories, veuen viable tenir la força interna i externa que permeti de convocar un altre referèndum. D'aquesta manera, l'opció queda oberta.

La ponència també sentència que la reconstrucció de la unitat estratègica és 'imprescindible', i la diferència de la unitat electoral. ERC lamenta la reiterada confusió que hi ha hagut entre l'una i l'altra, i atribueix a aquest fet, i a les successives eleccions, les dificultats per a traçar un full de ruta unitari que ara miren de deixar enrere. 'Som en una fase de reconstrucció de confiança entre els diferents actors', constata. Hi preveu, a més, la possibilitat que aquesta unitat arribi a partir de diversos acords estratègics parcials que, a la llarga, basteixin un gran acord.

El paper a les institucions catalanes i a Madrid

ERC també defineix quin paper ha de tenir a les institucions. Al congrés i al senat espanyols, advoca per insistir en la necessitat d'un diàleg entre Catalunya i Espanya per a resoldre el conflicte i, alhora, denunciar la repressió i la violència de l'estat espanyol. Pel que fa a la Generalitat, defineix el govern com un 'instrument essencial' per a la consecució de la República perquè el sol fet d'estar governat per l'independentisme ja el converteix en un element de legitimitat. A més, considera que l'obra de govern s'ha d'orientar a l'ampliació de la base social independentista, igual que l'acció des dels ajuntaments.

El partit també constata que l'estratègia independentista a la resta de territoris dels Països Catalans s'ha d'adaptar a l'especificitat de cada lloc (a les tradicions institucionals, al mapa polític i als graus diferents de consciència nacional). En qualsevol cas, preveu que si es constitueix la República catalana només podrà ampliar-se amb la voluntat democràtica dels ciutadans de cada territori 'a partir de la lliure adhesió, sigui de tall confederal o federalitzant'. 'El camí a la independència del Principat pot obrir les portes al País Valencià, les Illes Balears i Catalunya Nord per a avançar en els seus objectius i beneficiar-se, fins i tot, com a nacionals, de determinats drets i serveis prestats per la República de Catalunya', sosté el text. ■

Què passarà a partir d'ara amb la inhabilitació de Torra?

Presidència Aragonès assumirà interinament la presidència si el Suprem confirma la sentència, i probablement hi haurà eleccions abans de l'estiu o després

ROGER GRAELLS FONT

La condemna per desobediència i la inhabilitació d'un any i mig del president de la Generalitat, Quim Torra, portarà Catalunya a unes noves eleccions aviat, segurament durant el 2020. La defensa de Torra ja ha anunciat que presentarà un recurs de cassació al Tribunal Suprem espanyol, d'acord amb els cinc dies hàbils que ha donat el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) per a fer-ho. Com que la sentència del TSJC encara no és ferma, Torra pot continuar ostentant la presidència, però no pot presentar-se a les eleccions mentre estigui inhabilitat.

El govern preveu d'aprovar el pressupost amb el suport dels comuns aviat, al març a tot estirar. Serà probablement el límit de la legislatura, perquè el Suprem tardarà pocs mesos a resoldre el recurs de Torra. És, doncs, una qüestió de temps que el president pot gestionar, perquè té l'opció de dissoldre el parlament i convocar eleccions una volta aprovats els comptes i abans que la inhabilitació no sigui ferma. L'única possibilitat perquè la decisió s'ajornés és que el Suprem acceptés de presentar una qüestió prejudicial al Tribunal de Luxemburg.

Si no ho fes i continués exercint el càrrec esgotant el temps fins que el Suprem confirmés la sentència –és poc probable que l'anul·li–, el vice-president, Pere Aragonès, assumiria la presiden-

cia en funcions interinament. Una altra possibilitat és que Torra remodelés el govern i situés un dirigent de JxCat en una vice-presidència de rang superior, però això és poc probable.

Votació al parlament i compte enrere

La llei de la presidència de la Generalitat i del govern, a l'article 7.3, estableix que quan el president cessa les funcions per incapacitat permanent, física o mental, per defunció o per condemna penal ferma que impliqui inhabilitació, comença el procediment d'elecció habitual. És a dir, el president del parlament hauria d'obrir una ronda de consultes entre els partits i proposar un candidat al ple.

El parlament hauria d'elegir el nou president per majoria absoluta a la primera volta o per majoria simple a la segona. Si la investidura fos fallida, s'engegaria el rellotge: durant dos mesos, diversos candidats es podrien sotmetre a la investidura i, si no en sortís elegit cap, es dissoldria la cambra i es convocarien eleccions.

Aquesta hipòtesi situaria les eleccions catalanes després de l'estiu. JxCat i ERC no podrien mantenir-se a la Generalitat perquè tant la CUP com els comuns –i també els tres partits unionistes– han demanat mantes vegades que es convoquin eleccions, i és improbable que qualsevol altre candidat aconsegueixi el suport suficient del parlament sense passar abans per les urnes. ■

El president Quim Torra fa la valoració de la sentència que el vol inhabilitar. EFE

DAVID CAÑO

‘M’interessa la diversitat dels marges, la que costa d’integrar i que fins i tot molesta el contradiscurs oficial’

Entrevistem el poeta i component del grup Ovidi4, que acaba de publicar ‘Un cos preciós per destruir’, premi Jocs Florals de Barcelona 2019

ALBERT SALAMÉ

MONTSERRAT SERRA

Sentir David Caño com diu la seva poesia o la d'uns altres poetes és sempre una experiència electrificant. La seva recitació i la memòria prodigiosa captiven l'espectador, que en vol més. Aviat farà quaranta anys, però té un rostre i una expressió que el fan semblar més

jove. Enguany ha guanyat els Jocs Florals de Barcelona per *Un cos preciós per destruir*, que fa poques setmanes que és a les llibreries i l'editorial Proa ja n'ha publicat la segona edició. Ja en té vuit de publicats, de llibres de poesia (dos dels quals els ha fets amb algun altre poeta).

Un cos preciós per destruir és un llibre que va creixent, on les paraules fan de pont per a travessar d'un poema a un altre, i on aquests mots van sumant i sedimentant un estat d'ànim fosc, en què la veu del poeta fa aflorar les violències que s'exerceixen en el món que ens toca de viure: *suïcida, saliva, nit,*

El llibre mostra uns cossos conscients que patim tota mena de violències sistèmiques

Què passa amb els cossos que volen relacionar-se de maneres diferents?, què passa amb els cossos que no encaixen?

fosc, ciutats, amor, mort, memòria, fugir, ofec, ombres, pors, silenci, bogeria, ortigues, negre, incendi, cos.

—Aquesta idea de construir, de sedimentar el conjunt de poemes amb la suma d'unes paraules que ressonen i acaben fent una polifonia, és una de les claus del llibre?

—Jo volia fer un llibre atmosfèric, perquè és fet des del sentiment, de la sensació. És una poesia molt orgànica, molt corporal. No és una poesia bonica i molt ben feta. No. La intenció era crear una atmosfera que permetés de traspuar en cada poema aquesta cosa orgànica i corporal. I que hi hagués una sèrie de paraules, que per a mi són símbols, que s'anessin repetint, que tinguessin un sentit per elles mateixes, però també que tinguessin un sentit sumatori, i que exercissin de metàfora.

—Els poemes denoten malestar, situacions de patiment, extremes o més subtils, on la poesia es converteix en una arma de denúncia i de combat.

—*Un cos preciós per destruir* mostra uns cossos conscients que patim tota mena de violències sistèmiques. Les patim en carn pròpia o per suggestió. Aquest cos va rebent aquestes violències, les quotidianes (amor, desamor, malalties, tot allò que ens afecta) i algunes altres d'externes, com la manca d'habitatge, el fet de viure en zones bèl·liques, en zones perifèriques depauperades... Mirava de donar aquesta imatge general de tot allò que vivim al segle XXI: som cossos a la intempèrie, que ens volen aïllats, obedients, amb cànons molt concrets, amb maneres de viure molt concretes, però que alhora patim totes aquestes violències, malgrat ser molt obedients i fer cas del que ens acaben imposant, des dels cànons de bellesa, maneres de viure... I em preguntava: quan el cos se'n va d'aquests cànons o s'hi resisteix, on és? També és dolorós i complicat. És aquest terreny fronterer, un lloc de conflictes, que és la vida.

—Preneu partit.

—I en l'àmbit estètic, també. Carles Hac Mor ho deia: la bellesa és feixista. Les coses molt ben fetes, molt boniques, molt plàcides, no m'atreuen, no m'agraden gaire. Perquè no són reals. Al contrari: la vida és conflicte, és joc de tensions. No vivim en un món plàcid, on la majoria de la gent està bé. I els poemes intenten evocar que hi ha moltes coses que no ens agraden, que vivim en un sistema que ens aboca a vides precàries. Ara, no ho presento com una distopia, perquè també hi ha moments bonics i preciosos, i per això miro que hi hagi poemes que traspuïn amor, tendresa i sensibilitat. També són cossos que lluiten per rebel·lar-se i per intentar construir coses noves.

—Precisament, en un poema dieu: 'No és cert que a dins de cada cicatriu / hi deixem empresonat un amor. / Que només siguem una ferida'.

—Sí, perquè tampoc no volia fer un poemari totalment depressiu, en què tot és un desastre. En la meua poesia sempre hi ha un joc de tensions, entre el malestar vital i els punts de fuga, amb la llum precisa perquè es pugui veure la foscor. Una dosi d'esperança és necessària, perquè el que ens anima a viure és creure que hi ha possibilitats de canvi, de revolta contra les coses que no ens agraden.

—Quan vau començar a escriure *Un cos preciós per destruir*?

—Quan vaig acabar *Nictàlgia* em vaig posar a escriure aquest poemari. Han estat dos anys. I penso que *Un cos preciós per destruir* amplia el camp de *Nictàlgia*. Si *Nictàlgia* era una història d'amor i desamor en clau molt urbana, en aquest cas no és l'amor que es troba al centre del poemari sinó el cos, l'existència.

—El fet que comenceu a escriure aquest llibre el 2017, un any de molta violència política a Catalunya, va afectar-lo?

—No és una resposta a la situació sociopolítica com a metàfora, però certament, totes les nostres vivències i con-

És posar al centre del poemari el fet que allò que és polític ja no tan sols és un fet col·lectiu, sinó que el cos també és polític

ALBERT SALAMÉ

textos ens afecten a l'hora d'escriure. Jo no sóc un artesà de la llengua, sinó que el llibre em crida, a partir del que visc, sento, escolto, veig... Escric i funciono molt per obsessions. És clar, la situació que vam viure hi és, en la sensació d'ofec, d'opressió, de violències, d'aquests cossos que reben impactes.

—Dieu que us moveu per obsessions. Quines són les que han marcat aquest llibre?

—Hi ha, per una banda, la vulnerabilitat i per una altra, la claustrofòbia. Explicar què passa als cossos en zones bèl·liques, cossos que han de fugir del lloc on han nascut; hi ha un moment, al llibre, en què apareixen els centres d'internament per a estrangers, on els cossos són totalment vulnerables; i què passa amb els cossos que volen relacionar-se de maneres diferents?, què passa amb els cossos que no encaixen? I quan dic cossos, dic persones. Com es transmet metafòricament?

—Parlar de cossos, que ocupen un espai, que generen un contacte... És un terme

desenvolupat des de la filosofia i és molt contemporani.

—La teoria dels cossos de Judith Butler, de Pol B. Preciado, hi és en el poemari, perquè hi ha aquestes lectures fetes i aquestes referències. A partir d'aquí, també és posar al centre del poemari el fet que allò que és polític ja no tan sols és un fet col·lectiu, sinó que el cos també és polític. I aquest cos rep els impactes polítics del sistema.

—Sou una persona afectuosa, a qui agrada tocar. Us he observat.

—Els que hem agafat de referència el món de la contracultura, dels setanta i vuitanta, i venim dels moviments d'ocupació, d'antiglobalització i anticapitalisme, hem fet un exercici molt gran de trencar les fronteres dels cossos. De demostrar afectes, estima. Es diu molt aquest 'cuidem-nos', però no en abstracte sinó de demostrar amor, estima. Sense trencar l'espai personal de l'altre, si realment et ve de gust mostrar afecte, per què no pots fer-ho? De vegades una abraçada o una mirada transmeten més que mil paraules que puguem dir a una altra persona.

—Aquesta teoria dels cossos és rellevant davant dels discursos feixistes que es volen imposar en el món actual.

—Sí, és clar. Quan parlava de generar zones de conflicte i mostrar els cossos vulnerables, és això. La contraposició és l'homogeneïtzació, que és el feixisme. Jo entenc la vida des de la diversitat, també des de la vulnerabilitat i des de la imperfecció. De vegades tractem la diversitat d'una manera sumativa, només agafem la diversitat que ens interessa. Però a mi m'interessa la diversitat dels marges, la que costa d'integrar i que fins i tot molesta el contradiscurs oficial. Què passa amb tot allò que no encaixa? Què passa amb la bogeria, els CIE, què passa amb els cossos que no encaixen amb els cànons de bellesa?

—Em feu pensar en les dues ràtzies que hi va haver arran dels Jocs Olímpics de Barcelona: una contra els independentistes i una altra contra les prostitutes. Tant els uns com les altres molestaven.

—Com que no els podien liquidar, van

bandejar-los cap a la perifèria i els van amagar. A mi m'agrada fer emergir tot això que és incòmode.

—Com fer poesia dels marges i de les incomoditats sense caure en el tòpic?

—Sí. Aquest era un dels temes que em preocupava molt. Fer una estètica de la marginació és crear una impostura. El llibre també mira de no ser un altaveu de res.

—Aquest llibre de poesia ha gaudit des del principi d'una gran acceptació: a l'Horignal no hi cabia ni una agulla, el dia de la presentació, i ja ha arribat la segona edició a les llibreries.

—Sí, a la presentació de l'Horignal vaig al·lucinar de la gent que va arribar a venir. Però l'èxit va ser col·lectiu, no solament va venir pel llibre, sinó també pel cartell que hi havia de poetes i músics, que eren un reclam. I sumat a un espai físic concret. Presentar els Jocs Florals a l'Horignal, amb una colla de persones de la meua generació, que també escriuen molt (Blanca Llum Vidal, Maria Cabrera, Mireia Calafell, Silvie Rothkovic, Martí Sales, Núria Martínez Vernis...), era un reclam.

—No voldria acabar sense parlar d'Ovidi4. Què us ha donat aquesta experiència? Us ha influït poèticament?

—Jo, que no vinc d'una família amb un gran pòsit cultural i a casa no s'escoltava Ovidi Montllor, el vaig començar a conèixer quan vaig vincular-me amb els moviments anticapitalistes, també amb la Torna, l'ateneu independentista de Gràcia, que és on vaig conèixer en David Fernández. En aquests ambients, l'Ovidi era una persona que es començava a reivindicar. L'època de la 'transacció' havia estat silenciada completament. Però la nostra generació el recupera i el reivindica. I recordo quan la Torna, amb músics i grups de l'esquerra més underground i independentista, van muntar l'acte *L'Ovidi se'n va a Palau*, al Palau de la Música i es va omplir! Era el 2005. L'Ovidi és una figura important. Per això, quan

es van commemorar els vint anys de la seva mort i en Feliu Ventura va fer una crida a fer homenatges a l'Ovidi, no tant institucionals com populars, nosaltres ho vam veure clar i amb David Fernández i amb Borja Penalba, també vinculat a la Torna, amb unes tardes (en David Encara era diputat i l'havíem de segrestar del parlament per assajar) va sortir Ovidi3. Hi havia la voluntat de transmissió de l'obra de l'Ovidi. I va anar tan i tan bé, a tothom li va agradar tant, que, incorporant-hi la Mireia Vives, que col·laborava amb el Borja Penalba, vam muntar Ovidi4, en què, a més de reivindicar les cançons i la figura de l'Ovidi, vam posar-hi coses nostres. Ovidi4 m'ha donat a conèixer també com a poeta.

—I més enllà de la projecció pública, tenir la música tan a prop us ha influït?

—Jo vaig entrar en la poesia a través de la música, a través de la poesia musicalada, escoltant cantautors. Després, amb la recitació, el ritme se t'escola en la manera d'escriure. Els meus poemes tenen un ritme. La poesia que m'agrada és la que aguanta escrita, però que quan la recites, pren uns altres matisos: t'adones que hi ha un ritme, unes pauses, unes paraules més marcades... Després d'anys de recitar en públic i dels concerts, això ja es troba integrat en la meua poesia. I els concerts amb l'Ovidi4, segur que m'han anat molt bé en aquest terreny. I també per a perdre por a l'hora de recitar davant de molta gent.

—I ara quins projectes té Ovidi4?

—Després de l'espectacle *Cuidem-nos*, que vam acabar a la Sala Beckett, vam dir que paràvem una mica i deixàvem espai al Borja i la Mireia, que han enregistrat un disc preciós, *Cançons de fer camí*, i que comencen a moure. Però també és veritat que l'any vinent es commemoraran els vint-i-cinc anys de la mort de l'Ovidi, i pensem a fer una temporada curteta de concerts, entorn dels dos espectacles que hem fet fins ara. Sí, el 2020 hi haurà algun concert d'Ovidi4. ■

M'agrada fer emergir tot allò que és incòmode

La poesia que m'agrada és la que aguanta escrita, però que quan la recites, pren uns altres matisos

Lluís Puig, en una imatge d'arxiu. ACN

Què li pot passar a Lluís Puig si Puigdemont i Comín tenen la immunitat?

Exili L'euroordre contra el conseller a l'exili per malversació i el judici pendent per les obres de Sixena evidencien les febleses i l'arbitrarietat de la justícia espanyola

JOSEP CASULLERAS NUALART

Dilluns un jutge de Brussel·les va ajornar la vista sobre l'euroordre contra el president Carles Puigdemont i els consellers a l'exili Toni Comín i Lluís Puig fins al 3 de febrer. I, amb això, va fer una cosa remarcable. Va decidir d'agrupar tots tres casos, inclòs el de Lluís Puig, tot esperant que el Tribunal de Luxemburg decideixi sobre la immunitat de Puigdemont i Comín com a eurodiputats. És a dir, va voler esperar també

en el cas de Puig, per més que no sigui eurodiputat i no pugui arribar a tenir immunitat, perquè entén el cas d'una manera global. Hauria pogut obrir una peça separada i avançar en la resolució sobre Puig, però no ho va fer. La situació del conseller ha estat eclipsada aquestes darreres setmanes pel debat sobre la immunitat, però la seva lluita jurídica i política contra l'extradició és molt important perquè palesa les contradiccions de l'acció de la justícia espanyola en la persecució contra els dirigents independentistes.

La mala reputació de l'estat espanyol amb la gestió interessada i barroera de les euroordres es comença a notar

La mala reputació de l'estat espanyol amb la gestió interessada i barroera de les euroordres es comença a notar. És un mecanisme de confiança entre els estats membres per a millorar i agilitar la cooperació entre els sistemes judicials. I l'ús que en fa Espanya aconsegueix l'efecte contrari: crea desconfiança. Perquè el jutge belga no veu pas clar que el Suprem no acabi retirant també aquesta euroordre, tenint en compte el possible reconeixement de la immunitat de Puigdemont i de Comín. Hauria pogut separar el cas de Puig, fer-ne

Carles Puigdemont i Toni Comín, en una imatge d'arxiu. ACN

El jutge de Brussel·les podria retornar l'euroordre contra Puigdemont i Comín a Espanya perquè no és pertinent, i deixar que el procediment contra Lluís Puig continuï el seu curs

un tractament diferencial i avançar-hi, però no ho va fer.

El jutge belga té una visió global de la situació, no se cenyeix estrictament a examinar el cas particular dels exiliats que la justícia espanyola vol extraditar, sinó que té coneixement de l'expedient que hi ha pendent a Luxemburg sobre Puigdemont i Comín i de l'euroordre contra Clara Ponsatí a Escòcia, amb el condicionant important que hi ha en el seu cas de l'execució del Brexit, previst el 31 de gener. Perquè Ponsatí serà eurodiputada quan els eurodiputats del Regne Unit es reassignin entre els altres estats membres. Curiosament, el jutge belga que ha de decidir sobre l'extradició de Puig, de Puigdemont i de Comín ha adiat la vista

següent més enllà d'aquesta data, el 3 de febrer. Aquell dia, previsiblement, el panorama global sobre els exiliats polítics catalans serà més definit.

Perquè llavors és probable que ja s'hagi aclarit la situació de Puigdemont i de Comín com a eurodiputats; se sabrà si efectivament disposen d'immunitat i, per tant, no poden ser extradits. El jutge de Brussel·les podria retornar l'euroordre contra Puigdemont i Comín a Espanya perquè no és pertinent, i deixar que el procediment contra Lluís Puig continuï el seu curs. Però és possible que si se sap abans que Puigdemont i Comín tenen immunitat, l'estat espanyol retiri l'euroordre, i això vol dir retirar també la de Lluís Puig. És això que tem el jutge belga, i per això dilluns

va decidir de guanyar temps i esperar, pel cap baix, fins el 3 de febrer.

Quina malversació?

Una altra possibilitat seria que, arribats a aquest punt, després emetessin una quarta euroordre només contra Puig i, alhora, demanessin al Parlament Europeu el suplicatori per a poder fer la petició d'extradició i jutjar Puigdemont i Comín. És probable que tard o d'hora el jutge belga examini la prova sobre l'extradició de Lluís Puig. La defensa ja fa molt temps que està preparada per a aquesta avinentesa. D'ençà del novembre del 2017, amb la primera euroordre. I aquests dos anys han anat acumulant material, no únicament per a demostrar que no hi ha proves que Lluís Puig malversés diners com a conseller de Cultura, sinó també per a fer veure al jutge que els poders de l'estat espanyol n'han anat vulnerant sistemàticament la presumpció d'innocència, tractant-los sempre de delinqüents. Alhora han palesat que a l'estat espanyol no tindrien un judici just.

Les euroordres que Espanya ha enviat a Bèlgica contra els exiliats catalans –ja n'hi ha hagudes tres– encara no han arribat a entrar mai al fons de la qüestió, perquè o bé la part espanyola l'ha retirada per por de perdre-la (la primera vegada), o bé ha comès un error de forma (la segona vegada) o ha topat amb els drets polítics d'eurodiputats electes (la tercera vegada). Quan hi entrin, el jutge veurà d'entrada el difícil encaix del delictes de malversació al codi penal es-

I mentre s'ajorna el procés de l'euroordre, Lluís Puig ha hagut de pagar una fiança de 88.000 euros pel procediment que té obert en un jutjat d'Osca per la denúncia de la fiscalia i l'Ajuntament de Vilanova de Sixena

panyol amb el delictes de corrupció belga que implica un lucre personal i que no té res a veure amb el cas pel qual és perseguit Puig. I veurà també la incongruència que Lluís Puig pugui arribar a ser l'únic membre del govern del referèndum de l'1-O a ser condemnat per malversació. Perquè els presos condemnats pel Suprem al judici de l'1-O han estat declarats culpables d'un delictes de malversació en concurs medial, és a dir, amb el propòsit específic de cometre un delictes de sedició. En canvi, Lluís Puig no el reclamen pas per sedició, sinó tan sols per malversació. Però per malversació per a fer què? La sentència del Suprem del 14 d'octubre amb prou feines esmenta el Departament de Cultura en la malversació relacionada amb l'1-O. Com es podria argumentar al judici de l'euroordre que hi ha indicis clars que Puig va cometre malversació?

Fos quina fos la resolució del tribunal de Brussel·les en el cas de Lluís Puig, hi hauria una primera opció de recurs a un tribunal d'apel·lació format per tres jutges. Hi podrien recórrer o bé la fiscalia o bé Lluís Puig, segons la decisió. I una vegada resolt l'hipotètic recurs, encara hi hauria l'opció d'un recurs de cassació, també a Bèlgica, da-

vant un tribunal format per cinc magistrats.

Sixena, judici polític i arbitrarietat

I mentre s'ajorna el procés de l'euroordre, Lluís Puig ha hagut de pagar una fiança de 88.000 euros pel procediment que té obert en un jutjat d'Osca per la denúncia de la fiscalia i l'Ajuntament de Vilanova de Sixena, arran del litigi de les obres de Sixena. L'acusen de desobediència, juntament amb l'ex-conseller Santi Vila. Aquesta causa és reveladora de l'arbitrarietat del sistema judicial espanyol, perquè va permetre a Puig de declarar per videoconferència en la fase d'instrucció, i podrà personar-se en el judici mitjançant el seu advocat. En canvi, tot això no els ho van permetre en la causa del judici contra el procés al Suprem.

I sorprèn l'elevada quantitat de la fiança imposada, que el tribunal ha demanat ara, quan encara no s'ha obert el judici oral. Supera fins i tot la multa que les acusacions li volen imposar per aquest cas. És una fiança política perquè sou qui sou?, li demanem. 'Sí, és que és un judici polític.' La fiança s'ha pogut pagar mercès a les aportacions a la caixa de solidaritat, que Puig agraeix amb un deix d'emoció en la veu, perquè el seu cas i

el seu patiment sovint han quedat més oblidats que no els d'altres represaliats amb més projecció mediàtica.

Enguany ha patit la mort del pare, i ha lamentat no poder ser amb la seva família de Terrassa en aquell moment. Al missatge que va escriure a Twitter anunciant-ho, va dir que l'última voluntat del seu pare era que tot allò que fes fos per anar amb la cara ben alta. I malda perquè sigui així. És la voluntat de continuar lluitant que es desprèn de la seva tasca contínua per a organitzar actes culturals i reivindicatius i també de les seves paraules: 'Durant aquests dos anys que fa que som a l'exili han anat canviant governs a Espanya, hem vist com els jutges han anat interferint en els processos polítics, hem vist informes de l'ONU i d'Amnistia Internacional, i nosaltres continuem aquí, lluitant jurídicament a Europa i amb fortalesa anímica. Aquí sí que ens tracten d'una manera normal els tribunals, sense beneficis ni privilegis, però d'una manera normal, inclosa la fiscalia. No ens fan cap favor especial. Hi trobem normalitat i no excepcionalitat. Tot allò que fem aquí ho fem pels presos, i per tots els ciutadans, que tenen un sistema judicial que no es mereixen.' ■

Senyeres al Camp Nou. FC BARCELONA / HORACIO SEGUÍ

Més que un club: els precedents que lliguen el Barça i la política

Tsunami L'acció del Tsunami de demà és una de les moltes en què la història del club s'ha barrejat amb la situació política que vivia el país

ANDRÉS G.-NANDÍN

Demà Barcelona centrarà l'atenció mediàtica mundial amb motiu del partit de futbol Barça-Madrid. El Tsunami Democràtic **ho ha aprofitat per a fer una crida** a encerclar el Camp Nou quatre hores abans del partit. El moviment explica que ha convocat la concentració perquè cap dels dos equips no ha volgut participar en una acció en favor del diàleg, que fes lluir el lema 'Spain, sit and talk' a la graderia. Segons el

Tsunami, **hi ha 25.000 persones inscrites** per a participar en la protesta.

La convocatòria ha causat pànic a Madrid, on els mitjans han parlat d'amenaça i xantatge. Part de l'opinió publicada, aquí i allà, també ha clamat al cel pel fet que es barregi futbol i política. Tanmateix, la història del Futbol Club Barcelona té nombrosos precedents de protestes en què esport i reivindicació han anat de bracet.

L'historiador i escriptor Ramon Usall, autor de *Futbolística: història de clubs políticament singulars*, explica

La convocatòria ha causat pànic a Madrid, on els mitjans han parlat d'amenaça i xantatge

que Joan Gamper, ja el 1908, quan agafa les regnes del club que havia fundat, fonamentà l'estratègia de l'entitat en el lligam entre els pilars esportius i el catalanisme: 'Ja hi ha un compromís inicial del Barça com a club català que vol representar aquesta catalanitat en l'esport.'

Poc després, a la segona dècada del segle XX, el club incorpora la senyera i la creu de Sant Jordi a l'escut i comença a redactar les actes en català (llengua que més endavant esdevingué l'oficial de l'entitat). El 1918 s'implica en la campanya per l'autonomia

i l'any següent, l'11 de setembre, fa una ofrena al monument de Rafael Casanova, que es repetirà cada any. Per acabar-ho d'adobar, el nom que es posa al quart equip del Barça és Separatistes.

El 1920 decreta dos dies de dol oficial per la mort de Terence MacSwiney, batlle de Cork i militant del Sinn Féin, després de quaranta-quatre dies de vaga de fam. 'És una declaració d'intencions claríssima en suport de la independència d'Irlanda', subratlla. Són exemples del vincle amb la política reforçat per la directiva.

Però Usall destaca que en la història política del club hi té molt de pes l'espontaneïtat. El 1924, en un derbi entre el Barça i l'Espanyol, s'origina una batalla campal entre seguidors, en un episodi conegut com 'el derbi de la xavalla', perquè la gent va començar a llançar monedes

al terreny de joc i el partit es va suspendre. 'Aquell dia les autoritats defineixen el Barça com "un niu de separatistes". L'Espanyol potser és un club que té el favor del rei i en canvi el Barça emergeix com el club que representa un republicanisme catalanista.'

I el juny del 1925 hi ha un dels fets més polèmics de la història del Barça: durant la dictadura de Primo de Rivera, el camp de les Corts fou clausurat tres mesos. El motiu fou la xiulada contra la 'Marxa reial', l'himne espanyol, en un partit amistós del Barça i el Júpiter que es disputava en homenatge a l'Orfeó Català. L'himne l'havia interpretat, d'improvís, una banda de la marina britànica, que era atracada al port. El contrast amb els aplaudiments al 'God Save the King', l'himne britànic, va enfurismar les autoritats. Gamper va presentar

la dimissió i va haver d'exiliar-se. Encara cal recordar que un altre president, Josep Sunyol, fou afusellat per les tropes franquistes el 1936.

L'època de la república espanyola

El 1930 continuen els episodis amb càrrega política. La directiva demana una amnistia per als presoners polítics i socials i agraeix l'indult dels militants que havien participat en el complot del Garraf, un atemptat frustrat contra el rei Alfons XIII. Ja instaurada la república espanyola i arran de l'estatut de Núria, quan l'equip juga fora de Catalunya es troba 'una hostilitat molt manifesta' arreu pel fet de ser considerat catalanista.

I abans de la guerra, el 1935, la directiva deixa un seient buit al banquet en què se celebrava el títol del campionat de Catalunya. És un

gest de record per Enric Pérez, cap dels Mossos d'Esquadra empresonat arran dels Fets d'Octubre del 34. Quan és a Madrid, els directius fins i tot li fan una visita, juntament amb el president Companys, aprofitant una reunió de la Federació Espanyola.

De la dictadura a la recuperació de les institucions

El 1951, durant la vaga de tramvies per l'augment del preu del bitllet a Barcelona, la gent protestava fent els trajectes a peu. L'historiador explica que un dels col·lectius que va donar força a la protesta fou el conjunt de seguidors blau-grana, que van dir que anirien a l'estadi de les Corts caminant, tot escenificant una protesta que, fet i fet, era contra el règim franquista.

Tanmateix, l'episodi que Usall veu més semblant a la

Guàrdia Civil a les portes del camp de les Corts el 1925. ARXIU

ulgrana por todo lo alto al conseguir el Barça de Rinxach, su segundo tanto. Las banderas por todo lo alto a lo largo y ancho de los graderos celebrando ese triunfo barcelonista, el momento de las aspiraciones del Barcelona en la Liga

Fotografía de Mundo Deportivo l'endemà del partit.

ARXIU

convocatòria del Tsunami Democràtic és el clàssic al Camp Nou del 28 de desembre de 1975, poques setmanes després de la mort de Franco. 'La senyera encara no s'havia legalitzat, però l'afició fa entrar al Camp Nou, com si fos ara aquest "Spain, sit and talk", un munt de senyeres. És el primer gran partit en què les senyeres tornen en massa al camp després de la dictadura franquista.'

Subratlla que fou una acció organitzada d'amagat, amb els mitjans de l'època, sense aplicacions ni xarxes socials

digitals. 'Centenars de persones entrant amb senyeres i desplegant-les en un moment especialment sensible per a la història del país perquè Franco acabava de morir.' Un esdeveniment que Pep Riera [explica](#) amb detall.

I, dos anys després, el 30 d'octubre de 1977, tot aprofitant el partit contra Las Palmas, el club va fer un homenatge al president Tarra-dellas, que havia tornat de l'exili una setmana abans. L'estadi el rebé amb milers de senyeres a les grades i una de gegant a la gespa. A més,

la Coral Sant Jordi i la Cobla d'Oriol Martorell van interpretar 'Els segadors'. Una acció inequívoca del club en favor de la recuperació de les institucions.

Més que un club

La història del club no ha estat mai aliena a la situació política de cada moment. El juny del 1981 la Crida a la Solidaritat en Defensa de la Llengua, la Cultura i la Nació Catalanes va celebrar el seu naixement amb un acte multitudinari al Camp Nou. El camp del Barça servia d'escenari d'un dels principals actes de reivindicació catalanista que es recorren. Anys després, quan era entrenador del primer equip, Bobby Robson digué que el FC Barcelona era l'exèrcit desarmat de Catalunya, evocant les paraules de l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán.

La reivindicació política al camp no sempre ha tingut a veure amb el catalanisme. Al Barça-Madrid del 2002, dos membres d'Endavant van emmanillar-se de bon començament a les porteries amb samarretes que duïen el lema 'Aturem l'Europa del capital'. El partit es va suspendre durant deu minuts. I cap al final del matx, militants de l'esquerra independentista basca van tornar a saltar amb una *ikurriña* i una pancarta en favor dels presoners bascs.

Quan arribà Joan Laporta, la directiva intensificà el compromís catalanista, alhora que l'independentisme guanyava espai al carrer i a les institucions. Al clàssic del 2004 aparegué per primera vegada a la grada la famosa pancarta de la JNC 'Catalonia is not Spain', i les estelades

hi van esdevenir de mica en mica més habituals.

També fou en el mandat de Laporta que s'afegí la senyera al coll de la samarreta; i que agafaren volada **les xiulades** a l'himne espanyol i a la monarquia amb motiu de les finals de la Copa del Rei –per bé que Usall puntualitza que de xiulades ja se'n sentien als noranta. Novament, eren accions organitzades al marge del club.

Durant la presidència de Sandro Rosell, l'equip va lluir la senyera de cap a cap de la samarreta i el 2013 la directiva va permetre que un tram de la Via Catalana passés per dins l'estadi. I encara, mesos abans, es féu al Camp Nou el **Concert per la Llibertat**, organitzat per Òmnium juntament amb entitats com ara l'Assemblea Nacional Catalana i la Plataforma Pro Seleccions Esportives Catalanes.

El 2015 s'hi féu la **Nit de les estelades**, en un partit de la Lliga de Campions contra el BATE de Baríssau. Els seguidors van fer una exhibició d'estelades multitudinària i espectacular en protesta per la sanció de la UEFA al club, arran de la presència d'estelades a la final de Berlín, pocs mesos abans, i també pels cànctics en favor de la independència. Una decisió contra la qual **el club es revoltà**. D'ençà de llavors, cada vegada que es fa onejar el logotip de la UEFA al mig del camp i se'n sent l'himne hi ha una xiulada..

Encara sobre els cànctics, els seguidors han instaurat el crit d'independència al minut 17.14, que de dos anys ençà va seguit d'un segon crit en favor de la llibertat dels presos polítics. Cal recordar que

‘Ajornant-lo han obert l’oportunitat que algú que medita molt bé les seves accions tingui temps de planificar una acció amb un impacte internacional’

el Primer d’Octubre el club va sospesar de suspendre el partit de lliga que jugava al Camp Nou, però finalment va decidir de disputar-lo a porta tancada. El darrer episodi amb significat polític ha estat **la retirada** –a l’octubre– de les distincions honorífiques a Franco que es mantenien d’ençà dels anys setanta.

A tots aquests fets, caldria afegir-hi les opinions polítiques que nombrosos jugadors han expressat en el curs de la història del club. Poden servir d’exemples recents **les idees** d’Oleguer Presas, **el compromís** de Pep Guardiola i **les crítiques** de Hristo Stoitskov per la violència policíaca del Primer d’Octubre.

‘Queda claríssim que el Barça s’ha convertit, pràcticament des dels inicis, en un fet social indestruïble de la crònica de Catalunya’, diu Usall, bo i repassant els episodis esmentats, especialment els del 1925, 1951 i 1975. Els enllaça amb l’acció del Tsunami, ‘una protesta que entronca de manera perfecta amb la història d’aquest club, que ha estat rebel en moltes circumstàncies del darrer segle’. També ho lliga amb la idea d’exèrcit desarmat exposada per Vázquez Montalbán.

La por de Madrid

Per què ha estat rebuda amb tanta virulència l’acció a l’es-

tat espanyol i especialment a la capital? L’historiador recorda que qualsevol clàssic és un partit de transcendència política ‘tremenda’. I torna a citar Montalbán per a resumir el significat històric d’un Barça-Madrid:

«Quan el Barcelona guanyava un partit de futbol al Reial Madrid, considerat l’equip del govern, Catalunya es rescabava una mica de totes les guerres civils que ha perdut des del segle XVII. I quan el Barcelona perdia contra el Reial Madrid, Catalunya ratificava la seva condició metafísica de poble perdedor, de poble desgraciat sotmès al jou tirànic de les ordes centralistes.»

D’una altra banda, desmunta la cantarella que no es pot barrejar futbol i política. De fet, diu, s’ha de desconfiar dels qui defensen aquesta idea perquè acostumen a ser els qui més ho barregen: ‘Que qui ho digui sigui aquest periodisme de bufanda, lluint l’escut d’un club que duu una corona borbònica, a mi em sembla un exercici de cinisme.’

Per ell és millor i més honest assumir amb normalitat el vincle indestruïble entre política i futbol: ‘Parlem d’un acte de naturalesa social, de clubs que s’han constituït per a representar una ciutat, un barri, una comunitat religiosa, una parròquia... Això són

fets polítics. Pretendre defensar i promoure una ciutat arreu és un acte de naturalesa política. Una altra cosa és la política partidista’, matisa.

Usall creu que el partit, que d’entrada s’havia de fer el 26 d’octubre, no es va ajornar pas per motius de seguretat, sinó per la por que s’utilitzés com a altaveu per a la reivindicació de l’amnistia dels presos polítics i de la independència; en un context en què moltes mirades convergien a Barcelona arran de les protestes contra la sentència del Suprem. I afirma que les autoritats deuen penedir-se d’una decisió ‘poc meditada, purament política’.

‘Ajornant-lo han obert l’oportunitat que algú que medita molt bé les seves accions tingui temps de planificar una acció amb un impacte internacional. Una oportunitat única en què es fan servir mètodes contemporanis de mobilització que poden fer-la molt més multitudinària que mai.’

Usall s’atreveix a fer pocs pronòstics sobre demà, més enllà de desitjar una victòria blau-grana. Ara, assegura que gairebé sacrificaria el resultat ‘en canvi que el món veiés que aquest país és un clam per la democràcia i per la llibertat’. Això sí, no hi ha dubte que els jugadors no són els únics que esperen amb ganes sortir al camp i gaudir. ■

Cultura popular Fia-faia a Bagà

Artesania Christmas Design Festival

Estrenes Última part de la saga 'Star Wars'

VilaWeb { Paper > 21-22/12/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Cerqueu activitats per a fer amb els més petits durant aquestes vacances de Nadal? Us en proposem deu a tot el país, ara que els nens tenen vacances. Idees per a viure amb més emoció i màgia aquestes dates tan assenyalades.

**QUÈ PODEM FER
AMB NENS AQUEST NADAL?**

QUÈ PODEM FER AMB **NENS** AQUEST **NADAL**? **DEU ACTIVITATS** ALS PAÏSOS CATALANS

Infants Deu propostes per a aquests dies arreu del país

REDACCIÓ

Cerqueu activitats per a fer amb els més petits durant aquestes vacances de Nadal? Us en proposem deu a tot el país, ara que els nens tenen vacances. Idees per a viure amb més emoció i màgia aquestes dates tan assenyalades.

Fàbrica dels Reis d'Orient

Del 27 de desembre al 4 de gener, la Fabra i Coats de Barcelona es transformarà en la Fàbrica dels Reis d'Orient. Els infants podran veure com els Reis preparen tots els regals. La Inventora de Juguines, que és la cap de la Fàbrica dels Reis, donarà la benvinguda als infants i s'encarregarà d'explicar el procés de fabricació de les juguines. A més, els visitants podran veure un espectacle de llums i colors, ple de màgia. I els qui encara no hagin enviat la carta als Reis podran anar a l'Oficina Central de Correus, on veuran com els treballadors organitzen tota la informació per transformar els desigs dels infants en regals.

Feretes i cançonetes

Ara fa quatre anys, va néixer el festival Feretes i Cançonetes amb l'objectiu de fomentar la llengua i la música del País Valencià entre els infants. És un festival nadalenc que dura dos dies i que combina concerts, tallers, teatre, circ, jocs i cultura popular. Es farà al Palau de la Música de València entre el 3 i 4 de gener i hi haurà, per exemple, les actuacions musicals de Ramonets, Dani Miquel, Dàmaris Gelabert, Pep Botifarra i el Diluvi.

Poble de Nadal a Andorra la Vella. ARXIU

Pessebre vivent de Corbera de Llobregat

Ja ha començat el Pessebre Vivent de Corbera de Llobregat. Fins el 12 de gener, més de dos-cents actors es posen a la pell dels personatges de cada escena pessebrística, enmig del paisatge natural de la penya del Corb.

Els visitants poden passejar per un pessebre com el que hi ha a totes les llars, però amb mida real i amb figures amb moviment, en un circuit de més de

set-cents metres que van fent a peu. Al recorregut hi trobaran quinze escenes, com ara: l'anunci de l'àngel als pastors, el naixement a la cova, la vida familiar a Natzaret, escenes d'oficis artesanals catalans i la tradició de fer cagar el tió.

La ciutat dels somnis a Barcelona

Barcelona organitza un any més el festival la Ciutat dels Somnis, dedicat a nens de quatre a dotze anys. El Saló de la Infància renovat té l'objectiu de

Expojove a València. ARXIU

difondre diversos oficis mitjançant el joc, l'aprenentatge i la diversió. Situat a la Fira de Barcelona, hi ha una trentena d'espais on els infants poden explorar i experimentar més de 114 professions. Per això s'han organitzat un centenar d'activitats, del 27 de desembre al 4 de gener. El saló romandrà tancat el 31 de desembre i el primer de gener.

Expojove a València

La Fira de la Infància i la Joventut de València ja és una cita ineludible per a milers de famílies durant el període nadalenc. Del 26 de desembre al 4 de gener la Fira de València s'omple d'activitats, teatre, música i entreteniment. Tot pensat per a gaudir amb família. Enguany, la fira anirà dedicada a la sostenibilitat i el medi. Expojove València

Poblet de Nadal a Andorra la Vella

Fins el 29 de desembre Andorra la Vella es transforma en el Poblet de Nadal. Com cada any, el punt més esperat pels infants és l'Oficina de Correus Màgica

que hi haurà a la plaça de Guillemó. Regentada per un grup de menairons, els infants podran dipositar-hi les cartes que adrecin al Pare Nadal i als Reis. A la cruïlla de les avingudes de Meritxell i de Riberaigua hi ha situat el Parc de Nadal, on es concentraran les activitats infantils gratuïtes, com ara una pista de gel i un tobogan de grans dimensions per a lliscar-hi sobre un trineu.

A la plaça del Poble obre de dijous a diumenge un mercat de Nadal i cada dissabte a la tarda s'hi organitzaran espectacles de gran format per a tota la família.

Recorregut pels pesebres a Palma

El costum més típic de Nadal a Mallorca és anar amb la família a veure els pesebres de Palma. N'hi ha una vintena de repartits per la ciutat, i la gent acostuma a fer un recorregut per tots per poder-los comparar. Convents, esglésies i centres culturals exposen els seus betlems, alguns dels quals són autèntics tresors. A l'Hospital Provincial hi ha el pesebre

napolità més antic de l'estat espanyol i al Palau March un amb més de dues mil peces. La ruta pot continuar fins al Centre Social de Sa Nostra, que guarda un tradicional pesebre mallorquí amb forma d'illa. Tampoc no es pot deixar de veure el de la plaça de Cort i el del Palau del Consell. A més, el Centre Gallec de Palma acull fins a l'11 de gener una exposició dedicada als pesebres d'arreu del món.

Cap d'any infantil a València

Vist l'èxit de la convocatòria especial per a celebrar les campanades amb el públic infantil, que l'Ajuntament de València va fer l'any passat, enguany es tornarà a organitzar. Faran sonar les campanades a les 11.00 a la plaça de l'Ajuntament de València. Tot seguit hi haurà una festa matinal destinada especialment al públic infantil i familiar, amb espectacles d'animació infantil, i conduïda per la DJ valenciana Catalina Issis.

El Pot Petit celebra deu anys

El grup de música familiar el Pot Petit celebra enguany el desè aniversari. Per això ha organitzat un espectacle molt especial on vol mostrar el seu món màgic. Tretze músics dalt l'escenari faran sonar les cançons del grup com no s'han sentit mai. La ronda que el grup va començar el mes de juliol s'acabarà del 26 al 31 de desembre al Teatre Poliorama de Barcelona. Abans, el 21 de desembre, hi haurà una actuació al Teatre Fortuny de Reus.

Nadal al Poble Espanyol

Del 21 al 29 de desembre el Poble Espanyol de Barcelona es transforma per celebrar Nadal. Màgia, alegria i il·lusió ompliran els carrers del recinte, amb activitats per a tota la família. Els nens podran lliurar la carta als Reis de l'Orient o al Pare Nadal, que aquests dies estaran al Poble Espanyol per agafar forces. Els visitants podran passejar pel poble i descobrir-hi racons especials, com el món màgic del Tió i el Bosc dels Desigs, on la gent podrà penjar els seus anhelos. També hi haurà l'arbre dels xumets, on els infants que s'hagin fet 'grans' podran deixar-hi el seu.

'GAMEPLAY' O L'ART DELS VIDEOJOCs

Exposicions L'exposició 'Gameplay. Cultura del videojoc' es podrà veure al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona fins al 3 de maig de 2020

El videojoc 'Minecraft' és un dels més populars. CEDIDA

REDACCIÓ

Des de les primeres màquines recreatives, popularitzades els anys setanta i vuitanta, fins a les experiències de realitat virtual que cada vegada arriben a més cases, els videojocs s'han anat convertint en un actor imprescindible per a entendre la cultura popular digital contemporània. Per a reivindicar-ne l'essència artística i explorar-ne els diferents prismes amb esperit crític, el Centre de Cultura Con-

temporània de Barcelona estrena l'exposició 'Gameplay. Cultura del videojoc', que es podrà veure fins al 3 de maig.

L'exposició és pensada com un espai lúdic i de reflexió on es podrà jugar i descobrir la cultura del videojoc amb 28 punts de joc que hi ha instal·lats. Des de les primeres màquines recreatives i jocs d'ordinador històrics fins a les noves propostes immersives. L'objectiu de l'exposició és mostrar, entendre i mirar amb esperit crític la cultura del videojoc mitjançant el seu vessant més lúdic.

La mostra, comissariada pel professor de la UPF Óliver Pérez Latorre, és una adaptació i ampliació de 'Gameplay. The next level', que es va exposar al ZKM | Center for Art and Media Karlsruhe, a Alemanya. 'Gameplay' fa un viatge als orígens dels videojocs, n'analitza el llenguatge i valora l'impacte que han tingut tant en la cultura popular com en l'art i la societat. Alhora, també proposa una reflexió sobre la videoludificació de la societat, des dels jocs dels mòbils i els youtubers fins als anomenats *serious games*, videojocs amb vocació formativa.

L'exposició s'estructura en cinc nivells que tractaran diversos prismes del món del videojoc. Des dels seus orígens, quan Nintendo va començar a bastir un nou imaginari juvenil amb uns personatges que van reemplaçar l'imaginari Disney, passant per les primeres opcions d'interacció, com ara els jocs de taula i de rol. També explora el paper dels videojocs com a transmissors de preocupacions i tensions ideològiques de cada època, com ara la representació dels rols de gènere i les reflexions al voltant de l'ecologisme, el capitalisme o el mateix món del videojoc. Tot plegat, acabant amb els models més contemporanis de jocs educatius, experiència immersiva i les competicions de videojocs.

Dins les activitats paral·leles de l'exposició destaca l'espai 'Zoom', un espai de jocs que s'obrirà el primer de febrer i que, segons que va explicar la directora del CCCB, Judit Carrera, en conferència de premsa, és pensat perquè hi juguin els veïns del Raval. ■

L'element central de la festa són les 'faies', unes torxes de gran format que s'encenen i es passegen pel poble.

WIKIMEDIA COMMONS

LES FESTES DE LA FIA-FAIA, LES FOGUERES PEL SOLSTICI D'HIVERN

Tradicions El 2015 van ser declarades Patrimoni Immaterial de la UNESCO

REDACCIÓ

Avui lliguem el foc al solstici d'estiu i molt especialment a la Nit de Sant Joan, però antigament el costum d'encendre fogueres pel solstici d'hivern, pels volts del 21 de desembre, era molt estès. Aquesta tradició encara perviu en alguns indrets del país, molt especialment al Berguedà, on les festes que es fan a Bagà i a Sant Julià de Cerdanyola van ser declarades Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Aquests actes, que s'anomenen Fia-

faia, es fan la nit de Nadal. Tenen un origen pre-cristià, amb moltes similituds amb les que es fan al Pirineu per Sant Joan.

L'element central de la festa són les 'faies', unes torxes de gran format que s'encenen i es passegen pel poble. La cerimònia comença el 24 de desembre al capvespre, quan s'encén una foguera a la muntanya, en direcció a sol ponent. El foc és transportat cap a la població per un grup de fallaires, en una davallada ben vistosa. Quan arriben al poble, els portadors s'adrecen a l'església, on fan el toc d'oració acompanyat del càntic

'Fia-faia, que nostro Senyor ha nascut a la paia'. Després es fa una revetlla i la mainada salta sobre les brases fins que el foc s'apaga.

El desembre del 2015, la Fia-faia va ser declarada Patrimoni Immaterial de la UNESCO, juntament amb totes les altres celebracions d'aquest estil que es fan al país. Estrictament, el Berguedà no forma part de la serralada pirinenca, però per l'antiguitat i per la similitud del ritual, les festes de Bagà i de Sant Julià de Cerdanyola foren incloses en la candidatura de les Festes del Foc del Solstici d'Estiu del Pirineu.

'Mapping' a la façana de l'hospital de Sant Pau. A)BCN

EL 'MAPPING' DEL RECINTE MODERNISTA DE SANT PAU PER A CELEBRAR NADAL

Arquitectura Durant aquestes festes, hi haurà una projecció cada mitja hora, entre les 18.00 i les 22.00

REDACCIÓ

Un any més, el recinte modernista de Sant Pau de Barcelona s'engalana per celebrar Nadal. Del 21 de desembre al 6 de gener, projectaran un mapatge a la façana principal de l'edifici. Amb el títol *La llum de Sant Pau*, s'hi podrà veure una al·legoria del solstici d'hivern i un homenatge a l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner; una simfonia de llum, color i música amb què volen felicitar tothom

per les festes nadalenques. Hi haurà una projecció cada mitja hora entre les 18.00 i les 22.00.

I no és pas l'única activitat programada. Dissabte a les 17.00 hi haurà un concert infantil, amb els Barcelona Clarinet Players, que proposen de descobrir la riquesa sonora del clarinet amb una actuació divertida. Diumenge hi haurà una altra activitat per a la mainada, inspirada en la música del ballet *Trenca-nous*. Es farà a les 12.00 i amb l'entrada a l'espectacle, es podrà visitar de franc el recinte de Sant Pau. ■

El centre d'innovació Las Naves de València acull del divendres 20 al diumenge 22 de desembre el Christmas Design Festival. EP

CHRISTMAS DESIGN FESTIVAL: IL·LUSTRACIÓ, DECORACIÓ, MODA I TALLERS GRATUÏTS A VALÈNCIA

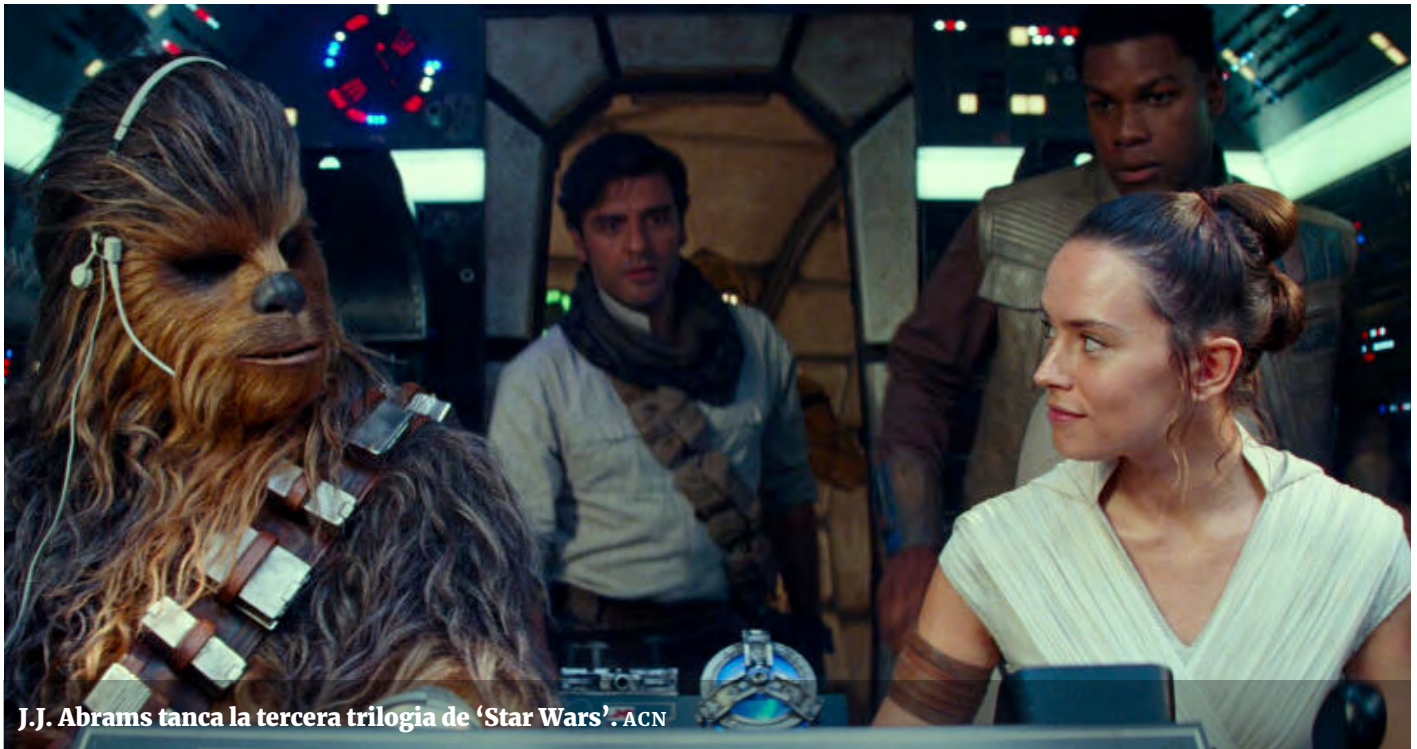
Fires Inclou un mercat nadalenc amb vint parades de productes de disseny i ofereix activitats i espectacles variats

REDACCIÓ

El centre d'innovació Las Naves de València acull del divendres 20 al diumenge 22 de desembre el Christmas Design Festival, un esdeveniment gratuït que inclou un mercat nadalenc amb vint parades de productes de disseny relacionats amb la il·lustració, la decoració, la moda, la serigrafia i els complementos. A més, s'ofereixen tallers diversos, com ara de robòtica, *breakdance*, *parkour*, música, paper circuit, contes *pop-up* i embolcallament sostenible de regals.

Entre les activitats més destacades, hi ha una actuació del mag Nacho Diago, el taller d'experimentació amb l'electricitat i la llum que integra tècniques per a la realització de contes *pop-up*, el taller d'introducció al *breakdance*, el taller per a crear robots que dibuixen o es desplacen amb petits motors de material reciclat i l'actuació de DJ, com ara Hits With Tits DJ, Jamona Vegana DJ i Las Entendidas.

El festival començarà divendres a les 17.00. L'horari de dissabte serà d'11.30 a 20.00 i el de diumenge, de 12.00 a 20.00.

J.J. Abrams tanca la tercera trilogia de 'Star Wars'. ACN

J.J. ABRAMS CLOU LA TERCERA TRILOGIA DE 'STAR WARS' AMB 'L'ASCENS DE SKYWALKER'

Aquesta setmana arriba als cinemes, i en català, *Star Wars: L'ascens de Skywalker*, l'esperada tercera part de la darrera trilogia de la saga galàctica dirigida per J.J. Abrams. A més, aquesta setmana també s'estrena *Sense sostre*, un film que narra aquesta realitat a Barcelona, i *The Kill Team*, sobre la guerra de l'Afganistan.

Star Wars: L'ascens de Skywalker

Star Wars: Episode IX – The Rise of Skywalker

Direcció: J.J. Abrams. Intèrprets: Daisy Ridley, Billie Lourd, Keri Russell, Lupita Nyong'o; Adam Driver, Mark Hamill, Ian McDiarmid, Andy Serkins.

Gènere: Ciència-ficció.

Desenllaç de la saga. S'hi fa la batalla final entre els grans protagonistes d'aquest univers. En català.

Sense sostre

Direcció: Xesc Cabot, Pep Garrido.
Intèrprets: Laia Manzanares, Teresa Vallicrosa; Enric Molina, José María Blanco. Gènere: Drama.

Un sense sostre que malviu venent figuretes de filferro decideix d'abandonar la seva rutina d'alcohol i violència als carrers de Barcelona i emprendre un viatge sobre-humà vers una destí que només ell coneix. En català.

The Kill Team

Escuadrón de la muerte

Direcció: Dan Krauss. Intèrprets: Anna Francolini; Alexander Skarsgård, Nat Wolff, Adam Long. Gènere: Drama.

Afganistan, 2009. Un soldat és testimoni de com el seu equip mata civils innocents i ha de prendre una decisió: o denunciar-ho, tot posant en risc la seva vida, o callar i participar en uns crims contra la humanitat.

Qu'est-ce qu'on a encore fait au bon Dieu?

Dios mío, ¿pero qué te hemos hecho... ahora?

Direcció: Philippe de Chauveron. Intèrprets: Chantal Lauby, Frédérique Bel, Julia Piaton, Élodie Fontan; Christian Vlavier, Ary Abittan, Medi Sdoun, Frédéric Chau, Noom Diawara. Gènere: Comèdia.

Els quatre gendres d'un matrimoni estan decidits a abandonar França amb les seves parelles i fills per trobar fortuna a l'estranger.

RAP ALLAGOSTAT

Un primer plat pensant de cara a les festes de Nadal

Ingredients

(per a sis persones)

- 1 cua de rap d'1,5 kg
- sal
- pebre vermell
- 20 g de mantega
- 50 mg de llet
- el suc d'una llimona

Per acompanyar:

- una mica d'enciam o escarola
- una poma àcida
- uns tomàquets cherry
- una pastanaga ratllada

Per fer la salsa rosa:

- maonesa
- 2 cullerades de quètxup
- 1 cullerada petita de mostassa
- unes gotetes de conyac
- 2 cullerades de iogurt natural
- sal, pebre negre i un raig de llimona

NEUS CUSCÓ

Fem treure l'espina del rap a la peixateria.

Lliguem els dos lloms del rap amb un cordill. Els salpebrem i els mullem amb un bon raig de llimona.

Posem el pebre vermell en un plat i arrebossem el rap.

En una plata per anar al forn, posem la llet, la mantega a trossets i el rap.

Fem coure el rap al forn, a 200°, quatre o cinc minuts per cada banda.

Traiem el peix del forn. L'escorrem i el deixem refredar.

Quan sigui fred, traiem els cordills.

L'escriptor i activista kenyà Ngugi Wa Thiong'o guanya el XXXI Premi Internacional Catalunya

Junqueras no era partidari d'aturar la negociació amb el PSOE

Càrregues dels Mossos en una concentració per a evitar un desnonament al barri de Gràcia

L'Audiència espanyola allibera sota fiança Xavier Duch, Eduard Garzón i Txevi Buigas

El parlament britànic aprova definitivament la llei del Brexit